

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Poslovne ekonomije –
smjer Računovodstvo i revizija

**OPOREZIVANJE INOZEMNOG DOHOTKA I GODIŠNJA
PRIJAVA DOHOTKA**

Diplomski rad

Dora Zec

Zagreb, rujan, 2024.

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

**Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Poslovne ekonomije –
smjer Računovodstvo i revizija**

**OPOREZIVANJE INOZEMNOG DOHOTKA I GODIŠNJA
PRIJAVA DOHOTKA**

**TAXATION OF FOREIGN INCOME AND ANNUAL
INCOME TAX RETURN**

Diplomski rad

Dora Zec, 0067542174

Mentor: Prof. dr. sc. Ivana Dražić Lutilsky

Zagreb, rujan, 2024.

Sažetak

Ovaj rad analizira problematiku dvostrukog oporezivanja i njegove implikacije na porezni sustav Republike Hrvatske. Kroz pregled zakonskih regulativa, međunarodnih ugovora i porezne prakse, rad se fokusira na različite aspekte dvostrukog oporezivanja, uključujući definicije, pojmove i praktične primjene. Analizirane su definicije dvostrukog oporezivanja prema različitim izvorima, te su prikazane zakonske regulative koje pružaju osnovu za razumijevanje ovog problema. Poseban naglasak stavljen je na primjenu međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u Hrvatskoj, s detaljnim prikazom konkretnih ugovora poput onoga između Hrvatske i Nizozemske. Rad također obrađuje poreznu rezidentnost fizičkih osoba i tretman inozemnog dohotka prema aktualnim pravilnicima i zakonima, te pruža upute za popunjavanje obrazaca za prijavu inozemnog dohotka putem e-Porezne. Analizirane su različite vrste dohotka, uključujući samostalni rad, nesamostalni rad, kapital i imovinu, i njihov porezni tretman. Uloga poreza po odbitku i ugovora o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja također je detaljno obrađena. Rad završava s prikazom primjera iz prakse.

Ključne riječi: porezni sustav, dvostruko oporezivanje, inozemni dohodak, oporezivanje, porezna rezidentnost

Summary

This thesis analyzes the issue of double taxation and its implications on the tax system of the Republic of Croatia. Through a review of legal regulations, international treaties, and tax practices, the thesis focuses on various aspects of double taxation, including definitions, concepts, and practical applications. Definitions of double taxation from different sources are analyzed, and the legal regulations that provide a basis for understanding this issue are presented. Special emphasis is placed on the application of international treaties on the avoidance of double taxation in Croatia, with a detailed presentation of specific agreements such as the one between Croatia and the Netherlands. The thesis also addresses the tax residency of individuals and the treatment of foreign income according to current regulations and laws, providing instructions for completing forms for reporting foreign income through the e-Tax system. Various types of income, including self-employment, employment, capital, and property, and their tax treatment are analyzed. The role of withholding tax and treaties on the avoidance of international double taxation is also thoroughly examined. The thesis concludes with examples from practice.

Keywords: tax system, double taxation, foreign income, taxation, tax residency

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad / seminarski rad / prijava teme diplomskog rada isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada / prijave teme nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada / prijave teme ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada / prijave teme nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

(personal signature of the student)

(place and date)

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	2
1.3. Sadržaj i struktura rada	2
2. POREZNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE	3
2.1. Karakteristike poreznog sustava RH.....	3
2.2. Izvori dohotka	5
2.2.1. Dohodak od nesamostalnog rada	5
2.2.2. Dohodak od samostalne djelatnosti	6
2.2.3. Dohodak od imovine i imovinskih prava	8
2.2.4. Dohodak od kapitala	8
2.2.5. Drugi dohodak	9
2.3. Utvrđivanje godišnjeg i konačnog dohotka	11
3. INOZEMNI DOHODAK I UGOVORI O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA	14
3.1. Definiranje inozemnog dohotka.....	14
3.2. Utvrđivanje prava oporezivanja inozemnog dohotka	15
3.3. Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	17
4. OPOREZIVANJE INOZEMNOG DOHOTKA, UTVRĐIVANJE GODIŠNJE POREZNE PRIJAVE I IZRADA GODIŠNJE KALKULACIJE	24
4.1. Radnik izaslan na rad u drugu državu.....	24
4.2. Utvrđivanje porezne rezidentnosti	27
4.3. Godišnja porezna prijava	31
4.4. Primjer hrvatskog poreznog rezidenta upućenog na rad u drugu državu članicu Europske Unije	44
5. ZAKLJUČAK.....	52
Popis literature.....	54
Popis slika.....	56
Popis tablica.....	57
Životopis studenta.....	58

1. UVOD

S obzirom na svjetsku globalizaciju te ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju dolazi do sve većeg priljeva i odljeva odnosno migracija radnog kapitala u odnosno iz Republike Hrvatske. Također, od pojave Covida – 19, može se reći da su približene/dostupnije nove mogućnosti zaposlenja koje prije pandemije nisu bile zastupljene u tolikoj mjeri, kao na primjer rad iz Republike Hrvatske za stranog poslodavca (tzv. „remote“ rad) te rad za hrvatskog poslodavca koji upućuje svoje radnike na rad u države Europske unije, članice EGP prostora te treće zemlje. Može se reći kako se pojavio noviji pojam u poreznim zakonima Republike Hrvatske te je ovo područje u kojem treba vrlo pažljivo odgovoriti na mnogobrojna pitanja i dobro razmotriti sve mogućnosti.

1.1. Predmet i cilj rada

Kroz predmet i cilj ovog rada će se detaljnije istražiti sam pojam inozemnog dohotka, odnosno detaljnije će se objasniti oporezivanje inozemnog dohotka, definirati najvažniji pojmovi, otkriti zašto su važni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja te za sam kraj ostaje utvrđivanje godišnje porezne prijave. Inozemni dohodak predstavlja dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i/ili drugi dohodak koji rezident ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva, a u ovom radu cilj je prikazati oporezivanje inozemnog dohotka od nesamostalnog rada te utvrditi godišnju poreznu prijavu i izračun godišnje kalkulacije na konkretnom primjeru.

Doprinos radu obrađen je kroz konkretni primjer poreznog obveznika koji je hrvatski porezni rezident i kojeg hrvatski poslodavac upućuje na rad u drugu državu članicu EU. Primjer obuhvaća sve stavke navedene u sadržaju, čime je rad cjelovit i zaokružen. Počinje s glavnom temom, odnosno inozemnim dohotkom, te uključuje utvrđivanje porezne rezidentnosti, primjenu stavki ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, i metode

izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u godišnjoj poreznoj prijavi. Na kraju, uključuje izračun godišnje porezne kalkulacije kako bi se utvrdilo ima li obvezu ili povrat poreza.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

U istraživanju ovog rada korištene su različite metode sekundarnog prikupljanja podataka. Glavni izvori podataka uključuju stručnu literaturu, kao što su knjige i časopisi koji obrađuju temu dvostrukog oporezivanja i poreznih sustava. Poseban naglasak stavljen je na proučavanje zakonskih propisa, uključujući zakone i pravilnike koji reguliraju porezni sustav Republike Hrvatske. Stručni časopisi i članci bili su ključni za razumijevanje aktualnih problema i praksi u području oporezivanja, pri čemu su se koristili publikacije poput časopisa „Financijska praksa“, „Računovodstvo i financije“, te radovi autora specijaliziranih za ovo područje. Pored tradicionalnih izvora, korišteni su i digitalni izvori informacija. Službene internetske stranice Porezne uprave pružile su vrijedne podatke o aktualnim propisima, pravilnicima i postupcima vezanim uz prijavu inozemnog dohotka i utvrđivanje porezne rezidentnosti. Online časopisi RRIF-a (Računovodstvo, revizija i financije) i TEB-a (Poslovno savjetovanje) bili su korisni za prikupljanje informacija o najnovijim promjenama u poreznim zakonima i njihovoj primjeni u praksi. Metodologija istraživanja uključivala je sustavno pretraživanje i pregledavanje dostupne literature i izvora podataka kako bi se dobio što potpuniji i točniji uvid u temu. Prikupljeni podaci analizirani su i sintetizirani kako bi se formirao cjelovit pregled problema dvostrukog oporezivanja i njegovih implikacija na porezni sustav Republike Hrvatske.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen u pet međusobno povezanih poglavlja. Nakon Uvoda u kojem su predstavljeni predmet, cilj, izvori podataka i metodologija prikupljanja podataka, slijedi teorijski uvid u porezni sustav Republike Hrvatske. Treće poglavlje obuhvaća uvid i analizu u inozemni dohodak i ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Četvrto poglavlje predstavlja konkretan primjer iz prakse, a posljednje poglavlje čini Zaključak rada.

2. POREZNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE

Povijest poreza seže daleko unazad, sve do starog Egipta, gdje su vladari posjedovali svu imovinu, te starog Rima i Grčke, gdje su porezi plaćani u različitim oblicima. Tijekom 19. i 20. stoljeća, veća pozornost posvećena je pravednosti i izdašnosti poreznih sustava, te su uvedeni porezi na dohodak i progresivno oporezivanje. Danas, porezni sustavi modernih država temelje se na pluralizmu, primjenjujući različite porezne oblike koji nemaju jednaku važnost s fiskalnog, ekonomskog i socijalnog aspekta. Dobri porezni sustavi karakterizirani su izdašnošću, pravednošću, neutralnošću, stabilnošću, jednostavnošću i niskim troškovima administracije. Porezni sustav Republike Hrvatske temelji se na niz zakonskih propisa i regulativa koje definiraju oporezivanje različitih vrsta dohotka i imovine. Kao članica Europske unije, Hrvatska je prilagodila svoj porezni sustav kako bi bio usklađen s pravilima i direktivama EU, te kako bi omogućila slobodno kretanje ljudi, roba, usluga i kapitala. U ovom poglavlju istražiti će se ključne karakteristike poreznog sustava Republike Hrvatske, izvori dohotka te postupci za utvrđivanje godišnjeg i konačnog dohotka.

2.1. Karakteristike poreznog sustava RH

Porezni sustav jedne zemlje obuhvaća sve porezne oblike koji se primjenjuju unutar nje, a cilj mu je postizanje različitih fiskalnih i socio-ekonomskih ciljeva. Uspostava poreznog sustava rezultat je brojnih kompromisa, utjecaja i suprotstavljenih interesa. Kada porezni sustav uključuje veći broj različitih poreza, govori se o poreznom pluralizmu, što je slučaj u Republici Hrvatskoj (Šimurina i sur., 2018). Porezni sustav dio je šireg financijskog i socio-ekonomskog okvira zemlje, reflektirajući njezino političko i ekonomsko uređenje. Na karakter i strukturu poreznog sustava, kao i na poreznu politiku, utječe niz čimbenika kao što su vlasnički odnosi nad sredstvima za proizvodnju, ekonomski razvoj, struktura gospodarstva, visina dohotka po stanovniku, zaposlenost i međunarodna trgovina (Jelčić, 2011).

Hrvatski porezni sustav danas je hibridni sustav koji sadrži elemente oporezivanja temeljenog na dohotku i potrošnji. Hrvatski porezni sustav uglavnom zadovoljava kriterije „dobrog“ poreznog sustava jer generira dovoljne prihode za proračun i temelji se na PDV-u. Oporezivanje potrošnje više nego štednje i investicija ima pozitivne učinke na gospodarski razvoj. Međutim, sustav ima i nedostatke, poput visokog udjela doprinosa za socijalno osiguranje te brojnih poreznih olakšica i izuzetaka koji narušavaju tržišne uvjete i kompliciraju postupak prikupljanja poreza (Kesner-Škreb, 2007). Porezni sustav Republike Hrvatske karakterizira kompleksna struktura poreza koja obuhvaća različite vrste poreza, uključujući: PDV, porez na dohodak, porez na dobit, porez na automate za zabavne igre, porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila, porez na promet nekretninama, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina i porez na igre na sreću i nagradne igre (Porezna uprava, 2024). Porezni zakoni redovito se ažuriraju kako bi se osigurala njihova učinkovitost i prilagodljivost ekonomskim promjenama. Posebna pažnja posvećena je usklađivanju s europskim zakonodavstvom i smjernicama, što uključuje implementaciju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s drugim zemljama članicama EU i trećim zemljama.

Porez na dohodak obuhvaća dohodak svih fizičkih osoba i utvrđuje se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak. Definiira se kao izravni porez, koji se nameće direktno na dohodak pojedinca ili domaćinstva, obično primjenom progresivnih poreznih stopa. Povijesno, ovaj porezni oblik je relativno nov, razvio se krajem 18. stoljeća u Engleskoj radi financiranja rata protiv Napoleona, a ponovno se uveo sredinom 19. stoljeća zbog smanjenih prihoda od carina uslijed prelaska na slobodnu trgovinu (Kesner-Škreb, 2004). Uvođenje poreza na dohodak u europske zemlje inspirirano je engleskim sustavom. U Austriji se porez na dohodak primjenjuje od 1898., a u Hrvatskoj od 1915. godine, prvo u Dalmaciji, a kasnije u cijeloj zemlji. U Jugoslaviji se porez na dohodak uvodi 1959. godine, dok se sintetički porez na dohodak primjenjuje od 1. siječnja 1994. godine (Jelčić, 2011). Prvi zakon o porezu na dohodak u Hrvatskoj uveden je 1993. godine, značajno mijenjajući dotadašnji sustav. Suvremeni porezni sustav Hrvatske karakterizira sintetičko oporezivanje dohotka s brojnim poreznim oslobođenjima i olakšicama (Jelčić i Bejaković, 2012). Porez na dohodak je

izravni porez koji se primjenjuje na dohodak fizičkih osoba, uključujući i nasljednike za obveze koje proizlaze iz dohotka ostvarenog do smrti ostavitelja, kao i dohotka iz naslijeđenih izvora. Zakonski okvir za oporezivanje dohotka fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj (RH) definiran je Zakonom o porezu na dohodak (ZDOH, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23) i Pravilnikom o porezu na dohodak (PDOH, NN 10/2017). Oporezivanje dohotka nije vezano uz državljanstvo, već uz poreznu rezidentnost osobe, što će dodatno biti objašnjeno u radu kasnije.

2.2. Izvori dohotka

Izvori dohotka u Republici Hrvatskoj mogu se klasificirati u nekoliko glavnih kategorija: dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine), dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i drugi dohodak (Porezna uprava, 2024b). Svaka od ovih kategorija ima specifične odredbe za oporezivanje koje su definirane zakonom. Osobita pozornost posvećuje se oporezivanju inozemnog dohotka, posebno u kontekstu globalizacije i povećane mobilnosti radne snage.

2.2.1. Dohodak od nesamostalnog rada

Dohodak od nesamostalnog rada predstavlja razliku između primitaka ostvarenih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom razdoblju. Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac ili isplatitelj primitka (plaće, mirovine) ili sam porezni obveznik prilikom svake isplate, prema propisima važećim na dan isplate. Predujam poreza obračunava se od porezne osnovice koja je iznos svih primitaka od nesamostalnog rada tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke i mjesečni osobni odbitak, na temelju porezne kartice (Porezna uprava, 2024c). Stope za obračun predujma poreza su (Porezna uprava, 2024c):

- Niža stopa za mjesečnu poreznu osnovicu do 4.200,00 eura.
- Viša stopa za mjesečnu poreznu osnovicu iznad 4.200,00 eura.

Inozemne organizacije koje nemaju diplomatski imunitet u Hrvatskoj, te njihovi službenici sa sjedištem ili prebivalištem u Hrvatskoj, također su dužni obračunavati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada za svoje radnike i fizičke osobe koje ostvaruju te primitke. Obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada umanjuje se za 50% za umirovljenike na osnovi dohotka od mirovine ili za porezne obveznike s prebivalištem i boravištem u jedinicama lokalne samouprave svrstane u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, kao i na području Grada Vukovara prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

2.2.2. Dohodak od samostalne djelatnosti

Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju. Izvori dohotka od samostalne djelatnosti uključuju (Porezna uprava, 2024d):

- Dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti,
- Dohodak od slobodnih zanimanja,
- Dohodak od poljoprivrede i šumarstva,
- Dohodak od proizvodnje električne energije.

Obrtničke djelatnosti obuhvaćaju djelatnosti prema zakonu o obrtu i sve druge gospodarstvene djelatnosti, kao i ustup uz naknadu ili konačnu prodaju imovinskih prava unutar tih djelatnosti. Slobodna zanimanja obuhvaćaju profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima o obveznim osiguranjima ili koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika. Posebno uključuju zdravstvene djelatnike, veterinare, odvjetnike, javne bilježnike, revizore, inženjere, arhitekte, porezne savjetnike, stečajne upravitelje, tumače, prevoditelje, turističke djelatnike, znanstvenike, književnike, izumitelje, predavače, odgojitelje, novinare, umjetnike i sportaše. Djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obuhvaćaju korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju ili zamjenu neprerađenih proizvoda. Porezni obveznici su fizičke osobe koje su

obveznici PDV-a ili ostvaruju godišnje primitke veće od 10.685,00 eura. Djelatnost proizvodnje električne energije obuhvaća proizvodnju električne energije od strane krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije. Obveznici poreza na dohodak su fizičke osobe koje ostvaruju primitke veće od trostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka (1.680,00 eura) (Porezna uprava, 2024d).

Predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje se na temelju podataka iz godišnje porezne prijave. Mjesečni predujam plaća se za mjesec nakon roka za podnošenje godišnje porezne prijave do isteka roka za podnošenje sljedeće godišnje prijave. Porezna uprava može izmijeniti visinu predujma na zahtjev poreznog obveznika, temeljem podneska koji sadrži bitne sastojke iz porezne prijave. Dohodak od samostalne djelatnosti može se umanjiti za:

- Iznos plaća novozaposlenih osoba.
- Državne potpore za obrazovanje, izobrazbu i iznose potpore za praktičnu nastavu i naukovanje.
- Izdatke za istraživanje i razvoj.
- Preneseni gubitak do najviše 5 godina.

Porezni obveznik koji započinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove do podnošenja prve godišnje porezne prijave. Predujmovi poreza plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec. Ako porezni obveznik u godišnjoj prijavi iskazuje i dohodak iz drugih izvora, predujam poreza za iduće razdoblje utvrđuje se samo za dohodak od samostalne djelatnosti. Porezna uprava može, temeljem obavljenog očevida i nadzora, podataka iz godišnjih prijava ili drugih podataka o poslovanju, izmijeniti rješenje o predujmovima ili donijeti novo rješenje s novim iznosima mjesečnih predujmova (Porezna uprava, 2024d).

2.2.3. Dohodak od imovine i imovinskih prava

Dohodak od imovine i imovinskih prava predstavlja razliku između primitaka i izdataka povezanih s imovinom tijekom poreznog razdoblja. Primitci uključuju najamnine, zakupnine, iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima, organiziranje kampova, ustup autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, te primitke od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Kategorije dohotka od imovine i imovinskih prava (Porezna uprava, 2024e):

1. Dohodak od najma, zakupa i iznajmljivanja: Ova kategorija obuhvaća prihode od najma, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima, kao i organiziranje kampova.
2. Dohodak od imovinskih prava: Uključuje primitke od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava prema posebnim propisima.
3. Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava: Obuhvaća prihode od prodaje nekretnina i imovinskih prava.
4. Dohodak po osnovi otuđenja posebnih vrsta imovine: Odnosi se na prihode od prodaje posebnih vrsta imovine koja nije obuhvaćena prethodnim kategorijama.

Procjena dohotka od imovine temelji se na razlici između primitaka i izdataka povezanih s imovinom u poreznom razdoblju. Ova procjena omogućava poreznim obveznicima da utvrde osnovicu za oporezivanje. Promjene u načinu utvrđivanja dohotka od imovine mogu uključivati prilagodbe zakonskih propisa i pravila koja definiraju kako se dohodak izračunava i prijavljuje. Te promjene mogu utjecati na porezne obveze obveznika.

2.2.4. Dohodak od kapitala

Dohodak od kapitala obuhvaća primitke ostvarene u poreznom razdoblju na temelju različitih oblika prihoda povezanih s kapitalom. Ovi primitci uključuju (Porezna uprava, 2024f):

- Kamate: Prihodi ostvareni od kamata na štednju, zajmove i druge financijske instrumente.
- Izuzimanje imovine i korištenje usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja: Ovo uključuje prihode ostvarene iz imovine koja se koristi ili usluga koje se koriste na teret dobiti društva.
- Kapitalni dobiti: Dobici ostvareni prodajom ili zamjenom kapitalnih instrumenata, poput dionica, obveznica ili nekretnina.
- Dodjela ili opcijska kupnja vlastitih dionica i udjela u društvu: Prihodi ostvareni kroz dodjelu ili opcijsku kupnju vlastitih dionica ili udjela u društvu.
- Dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu: Prihodi ostvareni od dividendi i udjela u dobiti na temelju vlasničkih udjela u kapitalu društva.

Ovi oblici dohotka od kapitala smatraju se oporezivim primitcima u poreznom razdoblju u kojem su ostvareni.

2.2.5. Drugi dohodak

Kod drugog dohotka razliku se dvije glavne kategorije (Porezna uprava, 2024g):

1. Drugi dohodak koji se ne smatra konačnim:
  - a. Ova kategorija uključuje primitke ostvarene po osnovi različitih djelatnosti koje se ne smatraju konačnim dohotkom. Primjeri uključuju:
    - i. Primici članova skupština i nadzornih odbora
    - ii. Autorske naknade
    - iii. Primici športaša
    - iv. Primici trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, sportskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata i sudskih vještaka
    - v. Primici u naravi
    - vi. Primici učenika i studenata za rad preko posrednika

vii. Naknade umjetnika i kulturnih djelatnika

2. Drugi dohodak koji se smatra konačnim:

a. Ova kategorija uključuje primitke koji se smatraju konačnim dohotkom.

Primjeri uključuju:

- i. Drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa
- ii. Drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena
- iii. Drugi dohodak po osnovi privremenih ili povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi

Ovdje treba napomenuti i kako postoje primici na koje se ne plaća porez na dohodak. Porez na dohodak ne plaća se na razne vrste primitaka koji uključuju naknade za razliku plaće za vrijeme vojne službe i naknade pripadnicima civilne zaštite te osobama angažiranim u zaštiti od elementarnih nepogoda. Također, porez se ne plaća na naknade plaće zbog privremene spriječenosti za rad, isplaćene na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna ili centara za socijalnu skrb. Nagrade za vrijeme praktičnog rada, naknade za dualno obrazovanje do 280,00 eura mjesečno te primitke za rad preko učeničkih i studentskih udruga do 3.360,00 eura godišnje također su oslobođeni od poreza. Naknade za štetu zbog nesreće na radu određene u jednokratnom iznosu, kao i naknade za rad osuđenih osoba u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj također su neoporezive. Primitci radnika i fizičkih osoba, uključujući naknade, potpore i nagrade koje isplaćuje poslodavac do propisanih iznosa, kao i primitke bivših radnika i nasljednika za vrijeme trajanja radnog odnosa, oslobođeni su poreza.

Primitci po osnovi službenih putovanja i noćenja isplaćeni od strane neprofitnih organizacija, stipendije za redovito školovanje učenicima i studentima do 560,00 eura mjesečno te posebne stipendije za izvrsnost do 840,00 eura mjesečno također su neoporezivi. Športske stipendije do 560,00 eura mjesečno i nagrade za sportska ostvarenja do 2.800,00 eura godišnje oslobođene su od poreza, kao i premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist radnika do 67,00 eura mjesečno ili 804,00 eura godišnje.

Novčane naknade i troškovi prijevoza koje isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje također su neoporezivi, kao i primitci iz fondova i programa EU za obrazovanje i stručno usavršavanje do propisanih iznosa. Ovi primici su oslobođeni od poreza na dohodak i ne smatraju se oporezivim dohotkom prema važećim zakonima i propisima.

2.3. Utvrđivanje godišnjeg i konačnog dohotka

Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici, a zatim se umanjuje za 50% razmjernog dijela porezne obveze koji se odnosi na mirovinu ili za 50% razmjernog dijela porezne obveze koji se odnosi na ostali dohodak od nesamostalnog rada, ako porezni obveznik ima prebivalište i boravi na području jedinica lokalne samouprave svrstane u I. skupinu po stupnju razvijenosti ili na području Grada Vukovara. Također, godišnji porez na dohodak umanjuje se i fizičkim osobama do 30 godina koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada. Od utvrđenog i umanjenog godišnjeg poreza na dohodak odbijaju se iznosi plaćenih predujmova poreza po svim iskazanim dohocima, te se utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza. Porez na dohodak utvrđuje se poreznim rješenjem, osim ako Zakonom o porezu na dohodak nije drukčije uređeno. Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku. Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost plaćaju porez na dohodak po godišnjoj prijavi s danom podnošenja godišnje porezne prijave. Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, višak plaćenog poreza vraća se poreznom obvezniku (NN 10/2017).

Poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina obavezan je za radnike i druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak u mjesecu prosincu tekuće godine, a najkasnije do 31. prosinca. Ovo je posebno važno ako dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplaćivan, pa nije iskorišten osobni odbitak ili je porezno opterećenje bilo različito tijekom godine. Poslodavac i isplatitelj primitaka također su obvezni izvršiti godišnji obračun za radnike i fizičke osobe koje su kod njih ostvarivali plaću, mirovinu ili primitke tijekom cijelog poreznog razdoblja, a nisu

mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina. Ovo uključuje i slučajeve kada je radnik ili fizička osoba koristila roditeljski, roditeljski ili posvojiteljski dopust, bolovanje iznad 42 dana ili drugi dopust za koji se isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja, osim ako je to pravo koristila svih 12 mjeseci poreznog razdoblja. U svim ostalim slučajevima kada je porezno opterećenje bilo različito, godišnji obračun omogućava izravnaje porezne osnovice, što može rezultirati povratom preplaćenog poreza ili dodatnom uplatom. Poslodavac i isplatiatelj primitaka u godišnjem obračunu koriste isključivo podatke iskazane na poreznoj kartici uzimajući u obzir datum od kada vrijede ti podaci (Porezna uprava, 2024h).

Porezna uprava utvrđuje i obračunava godišnji porez na dohodak na osnovi podataka o ostvarenom ukupnom godišnjem dohotku. To uključuje obveznike poreza na dohodak od nesamostalnog rada i obveznike poreza na dohodak po osnovi drugog dohotka koji se ne smatra konačnim. Konačni drugi dohodak uključuje povrat doprinosa, razlike vrijednosti imovine, sezonske poslove u poljoprivredi i napojnice. Konačni dohodak uključuje dohodak od imovine i kapitala. Porezna uprava donosi privremeno porezno rješenje do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu. Porezni obveznik može podnijeti prigovor na privremeno porezno rješenje do 31. srpnja tekuće godine (e-Građani, 2024).

Konačnim dohotkom smatra se svaki pojedinačni iznos dohotka od imovine i imovinskih prava, kapitala te drugog dohotka koji se smatra konačnim. Dohodak može biti utvrđen i u paušalnom iznosu, a tako utvrđeni dohodak također se smatra konačnim. Za konačne dohotke ostvarene u poreznom razdoblju porezni obveznici ne mogu koristiti osobni odbitak, niti podnijeti godišnju poreznu prijavu, niti se za te dohotke može provesti poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Razlika godišnjeg i konačnog dohotka prikazana je Slikom 1.

Slika 1. Godišnji dohodak vs konačni dohodak

Izvor: Bekavac, K. (2024). „Godišnji dohodak vs. konačni dohodak“ *Računovodstvo i financije*. Dostupno na: <https://www.rif.hr/godisnji-dohodak-vs-konacni-dohodak/> (12.7.2024)

Godišnji dohodak ostvaruje se u poreznom razdoblju (obično kalendarska godina) i podliježe kumulativnom godišnjem oporezivanju progresivnim poreznim stopama ovisno o visini godišnje porezne osnovice. S druge strane, konačni dohodak oporezuje se cedularno, tj. svaki dohodak se oporezuje tijekom poreznog razdoblja prema propisanim stopama bez godišnjeg kumuliranja. Stjecatelji godišnjih dohodaka mogu pod određenim uvjetima proširiti porezni razred za primjenu niže stope, dok stjecatelji konačnih dohodaka plaćaju porez prema proporcionalnoj stopi koja se smatra konačnom obvezom (Bekavac, 2024).

Nakon uvida u osnove poreznog sustava RH s naglaskom na porez na dohodak, u nastavku rada slijedi uvid u inozemni dohodak i ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

3. INOZEMNI DOHODAK I UGOVORI O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

U današnjem globaliziranom svijetu, sve je više osoba koje ostvaruju dohodak izvan granica svoje matične države. Upravo zbog toga, pitanje oporezivanja inozemnog dohotka postaje sve važnije i kompleksnije. Kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje, odnosno situacija u kojoj isti dohodak bude oporezovan u dvije različite države, sklapaju se ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Ovi ugovori ključni su za zaštitu poreznih obveznika, ali i za osiguravanje pravednosti i transparentnosti u međunarodnim poreznim pitanjima.

3.1. Definiranje inozemnog dohotka

Definiranje inozemnog dohotka prvi je korak u razumijevanju oporezivanja dohotka ostvarenog izvan granica Republike Hrvatske. Inozemni dohodak može uključivati razne vrste prihoda, kao što su plaće, prihodi od samostalne djelatnosti, dividende, kamate, prihodi od nekretnina te drugi oblici dohotka koje porezni obveznik ostvaruje izvan RH. Precizna definicija i kategorizacija inozemnog dohotka važna je za pravilnu primjenu poreznih propisa i međunarodnih ugovora. Inozemni dohodak obuhvaća bilo koju vrstu dohotka koju rezident ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva. Opće pravilo nalaže da se na takav dohodak treba obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak ili konačni porez unutar 30 dana od primitka ili isplate dohotka, osim ako je propisano da se porez plaća po rješenju Porezne uprave ili godišnje. Porezni obveznik koji je već platio predujam poreza ili konačni porez na dohodak u inozemstvu nije obavezan plaćati te poreze u Hrvatskoj tijekom poreznog razdoblja. Rezident mora o tome obavijestiti Poreznu upravu pisanim putem unutar 8 dana od dana prvog primitka dohotka u tekućoj godini (Lukač, 2024).

Svaki pojedinačni inozemni dohodak obuhvaća sve vrste konačnog dohotka i sve godišnje dohotke iz određene države. Ako potvrda inozemnog poreznog tijela ne sadrži dovoljno informacija za utvrđivanje iznosa poreza na određenu vrstu inozemnog dohotka, uzima se u obzir razmjerni dio poreza. Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati samo ako odgovara

tuzemnom porezu na dohodak. Porez plaćen u inozemstvu neće se uračunati u tuzemni porez ako postoji međunarodni ugovor prema kojem se porez nije trebao platiti u inozemstvu ili je trebao biti manji. Ako je porez plaćen u većem iznosu, uračunava se samo iznos koji je trebao biti plaćen prema ugovoru. Uračunavanje inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak obavlja se temeljem godišnjeg obračuna poreza, koristeći podatke iz Obrasca INO-DOH ili ZPP-DOH. Dohodak ostvaren u tuzemstvu povećava se za oporezivi dohodak iz inozemstva, osim ako je porezni obveznik izabrao drugačiji način utvrđivanja dohotka (Pezo i Wagner, 2023). Rok za obračun, uplatu i izvješćivanje o predujmu poreza na dohodak odnosi se i na rezidente i nerezidente koji ostvaruju oporezive primitke iz inozemstva bez tuzemnog posrednika. Fizičke osobe koje ostvaruju primitke izravno iz ili u inozemstvu plaćaju predujam poreza do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec, ako predujmovi ne prelaze 15 eura. Potvrda o uplaćenom porezu u inozemstvu može biti službena informacija zaprimljena od nadležnog tijela države izvora dohotka temeljem razmjene podataka prema međunarodnim ugovorima (Pravilnik o porezu na dohodak, NN 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23, 143/23).

3.2. Utvrđivanje prava oporezivanja inozemnog dohotka

Pri utvrđivanju oporezivog dohotka, odredbe međunarodnih ugovora imaju prednost nad domaćim zakonom ako su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske. Porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka uračunava se u domaći porez na dohodak za svaki pojedinačni inozemni dohodak zasebno, osim ako Zakon o porezu na dohodak ne propisuje drugačije. Ovaj porez može se uračunati samo uz potvrdu inozemnog poreznog tijela o plaćenom porezu. Iznimno, porez plaćen u inozemstvu neće se uračunati u domaći porez na dohodak ako nije plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora. Uračunavanje inozemnog poreza u domaći porez na dohodak obavlja se kroz godišnji obračun poreza putem godišnje porezne prijave ili posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza. Oporezivi dohodak se preuzima onako kako ga je utvrdila država izvora dohotka, umanjujući ga za obvezne doprinose ako nisu priznati kao izdatak u državi izvora (NN 10/2017).

Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti dužni su se upisati u registar poreznih obveznika, ali nisu dužni utvrđivati dohodak temeljem poslovnih knjiga i evidencija. Ove odredbe se ne primjenjuju ako država izvora nema pravo oporezivanja dohotka prema međunarodnom ugovoru, ne oporezuje dohodak, ili ako porezni obveznik izabere plaćati predujmove i konačni porez prema domaćem zakonu. Tuzemni poslodavac za izaslanog radnika ili sam porezni obveznik rezident koji ostvaruje inozemni dohodak mora obračunati i uplatiti predujam poreza na dohodak ili konačni porez u roku od 30 dana od primitka ili isplate dohotka, osim ako zakon ne propisuje drukčije. Također mora dostaviti propisano izvješće Poreznoj upravi. Tuzemni poslodavac ili sam porezni obveznik mora dostaviti Poreznoj upravi podatke o ostvarenome dohotku i plaćenome porezu u inozemstvu do 31. siječnja za prethodnu godinu. Ako nema podatke o uplaćenom inozemnom porezu, obveznik mora obavijestiti Poreznu upravu i dostaviti podatke najkasnije do 30. studenoga tekuće godine. Porezna uprava će izvršiti obračun poreza na dohodak prema domaćem zakonu, uz uračunavanje plaćenog inozemnog poreza. Konačni porez na inozemni dohodak se plaća prema rješenju Porezne uprave u roku od 15 dana od dostave rješenja (Porezna uprava, 2024i).

Članak 90. Pravilnika o porezu na dohodak (NN 10/17 i 128/17) propisuje da tuzemni poslodavci, isplatitelji i porezni obveznici trebaju dostaviti podatke o ostvarenom primitku i plaćenom porezu u inozemstvu putem Obrasca INO-DOH. Ovaj obrazac se koristi u situacijama kada su predujmovi poreza na dohodak obustavljeni, kada rezidenti ostvaruju primitke iz inozemstva koji nisu oporezivi, te kada se nerezidentima u tuzemstvu isplaćuju primitci koji bi inače bili oporezivi da međunarodni ugovori ne propisuju drukčije. Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti i koji su unijeli te primitke u poslovne knjige prema članku 34. Zakona o porezu na dohodak, nisu dužni podnijeti pisanu izjavu iz članka 81. stavka 3. niti Obrazac INO-DOH. Također, obveznici koji ostvaruju mirovinu iz inozemstva, a koja je prema međunarodnim ugovorima izuzeta od oporezivanja, ne moraju podnijeti Obrazac INO-DOH. Međutim, obveznici koji plaćaju predujam poreza na dohodak po osnovi inozemne mirovine mogu podnijeti ovaj obrazac kako bi uračunali porez plaćen u inozemstvu.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ne podnosi Obrazac INO-DOH za mirovine isplaćene nerezidentima, već se ti podaci iskazuju na Obrascu JOPPD. Također, obrazac se ne podnosi za neoporezive primitke koje neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama nerezidentima RH do propisanog iznosa. Obrazac INO-DOH se dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu ili prebivalištu poreznog obveznika do 31. siječnja za prethodnu godinu. Ako se obrazac podnosi za više od tri porezna obveznika ili ako podnositelj koristi ePoreznu, obvezno je elektroničko podnošenje putem sustava ePorezna prema posebnim propisima i tehničkim uputama.

3.3. Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Dvostruko oporezivanje nastaje kada dvije ili više država polažu pravo na oporezivanje istog prihoda, dobiti ili imovine istog poreznog obveznika, što rezultira većim poreznim opterećenjem nego što bi bio slučaj da je prihod, dobit ili imovina oporezovana samo jednom. Razliku se dvije osnovne vrste dvostrukog oporezivanja: pravno i ekonomsko dvostruko oporezivanje (Arbutina, 1997). Pravno dvostruko oporezivanje odnosi se na situacije gdje dvije ili više država polažu pravo na oporezivanje istog prihoda ili dobiti iste osobe. Ovo se obično događa kada osoba ima prebivalište u jednoj državi, ali ostvaruje prihod ili dobit u drugoj državi. Svaka od tih država prema svojim zakonima polaže pravo na oporezivanje tog prihoda ili dobiti. Ekonomsko dvostruko oporezivanje nastaje kada je dohodak ili dobit oporezovana kod različitih poreznih obveznika, primjerice kod trgovačkog društva i njegovih dioničara. Ova vrsta dvostrukog oporezivanja obično se javlja u situacijama kada se dohodak ili dobit prvo oporezuje na razini trgovačkog društva, a zatim i na razini dioničara ili vlasnika društva (Arbutina, 1997).

Kada se govori o dvostrukom oporezivanju, najčešće se taj pojam odnosi na međunarodno dvostruko oporezivanje. Međunarodno dvostruko oporezivanje javlja se kada dvije ili više država uspostave porezne obveze za istog poreznog obveznika povodom iste oporezive činjenice. Do ovoga može doći zbog različitih poreznih jurisdikcija, kao što su rezidentnost poreznog obveznika ili izvor prihoda (Šimurina i Rajković, 2015). Ovdje treba razumjeti i

pojmove fiskalnog rezidenta odnosno nerezidenta. Porezni rezident je osoba koja prema zakonima određene države podliježe oporezivanju na svoj svjetski dohodak ili dobit. Nerezident je osoba koja podliježe oporezivanju samo na dohodak ili dobit ostvarenu unutar teritorija te države. Fiskalni rezident može biti fizička ili pravna osoba koja ima prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište u toj državi (Arbutina, 2010).

Kako je ranije navedeno, dvostruko oporezivanje predstavlja situaciju gdje dvije ili više država polažu pravo na oporezivanje istog prihoda, dobiti ili imovine istog poreznog obveznika, što rezultira većim poreznim opterećenjem nego što bi bio slučaj da je taj prihod, dobit ili imovina oporezovana samo jednom (Arbutina, 1997). Da bi se izbjegle negativne posljedice dvostrukog oporezivanja, razvijene su različite metode koje se mogu primijeniti na međunarodnoj razini. Najčešće korištene metode su metoda izuzimanja i metoda odbitka.

Metoda izuzimanja (Exemption Method) oslobađa dohodak ili dobit ostvarenu u inozemstvu od oporezivanja u zemlji rezidentnosti poreznog obveznika. Ova metoda ima dvije varijante: puno izuzimanje i izuzimanje s progresijom. Puno izuzimanje: Potpuno oslobođenje inozemnog dohotka ili dobiti od oporezivanja u zemlji rezidentnosti. Ova varijanta se primjenjuje, primjerice, na mirovine koje tuzemni porezni obveznici ostvaruju u inozemstvu (Arbutina, 2010). Izuzimanje s progresijom: Inozemni dohodak ili dobit se ne oporezuje u zemlji rezidentnosti, ali se uzima u obzir prilikom određivanja porezne stope na tuzemni dohodak. Na taj način, tuzemni dohodak se oporezuje višom progresivnom stopom (Arbutina, 2010). Metoda odbitka (Credit Method) omogućava da se porez plaćen u inozemstvu na inozemni dohodak ili dobit odbije od poreza koji bi bio plaćen u zemlji rezidentnosti na taj isti dohodak ili dobit. Teorija poznaje dvije varijante metode odbitka: puni odbitak i obični odbitak. Puni odbitak: Odbitak cjelokupnog iznosa poreza plaćenog u inozemstvu od poreza koji bi trebao biti plaćen u zemlji rezidentnosti. Ova varijanta nije široko primjenjivana jer bi mogla značiti i povrat poreza ako je inozemni porez viši od domaćeg (Arbutina, 2010). Obični odbitak: Od poreza koji bi trebao biti plaćen u zemlji rezidentnosti odbija se porez plaćen u inozemstvu, ali najviše do iznosa domaćeg poreza na taj dohodak ili dobit. Ova metoda se često koristi u Hrvatskoj (Arbutina, 2010).

Hrvatska koristi metode izuzimanja i odbitka kako bi izbjegla dvostruko oporezivanje svojih rezidenata. U ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Hrvatska obično ugrađuje metodu odbitka kao standardno rješenje za svoje fiskalne rezidente (Arbutina, 2010). Ovi ugovori olakšavaju međunarodnu trgovinu i investicije te osiguravaju pravednije porezno opterećenje za porezne obveznike. Razumijevanje vrsta dvostrukog oporezivanja i metoda za njegovo izbjegavanje ključno je za efikasno upravljanje međunarodnim poreznim obvezama. Primjena odgovarajućih metoda omogućuje smanjenje poreznog opterećenja i podržava pravednost u međunarodnom oporezivanju, čime se potiču međunarodna trgovina i investicije.

Međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja igraju ključnu ulogu u rješavanju problema dvostrukog oporezivanja koji se javlja u globaliziranom poslovnom okruženju. Ovi ugovori omogućuju koordinaciju i harmonizaciju poreznih pravila između država, smanjujući ili eliminirajući dvostruko oporezivanje. Njihova primjena olakšava međunarodnu trgovinu i investicije, pružajući pravnu sigurnost poreznim obveznicima i sprječavajući štetne učinke višestrukog oporezivanja (Rasmussen, 2011). Glavne odredbe međunarodnih ugovora uključuju (Arbutina i sur. 2003):

- Definicije ključnih pojmova kao što su rezidentnost, stalna poslovna jedinica, dividende, kamate i tantijemi.
- Pravila za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja pomoću metoda izuzimanja ili odbitka.
- Odredbe o razmjeni informacija između poreznih uprava država ugovornica kako bi se spriječila porezna utaja i izbjegavanje poreza.
- Mehanizme za rješavanje sporova koji mogu nastati u vezi s primjenom ugovora.

Ugovori se najčešće temelje na modelima OECD-a ili UN-a (Kesner-Škreb, 2005). OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj) i UN (Ujedinjeni narodi) razvili su modele ugovora koji služe kao osnova za pregovore i sklapanje bilateralnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Ovi modeli pružaju standardizirane smjernice i najbolje prakse

koje države mogu prilagoditi svojim specifičnim potrebama. OECD Model ugovora: Primarno usmjeren na razvijene zemlje, ovaj model sadrži detaljne odredbe za raspodjelu prava na oporezivanje različitih vrsta dohotka i dobiti te metode za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja. OECD model također uključuje odredbe o razmjeni informacija i mehanizme za rješavanje sporova (OECD, 2017). UN Model ugovora: Prilagođen potrebama zemalja u razvoju, UN model naglašava veću fleksibilnost i daje šire ovlasti zemljama izvora dohotka ili dobiti. Ovaj model pruža alternativna rješenja koja su pogodnija za zemlje s nižim razinama ekonomskog razvoja (UN, 2017). Kao temeljne prednosti primjene međunarodnih ugovora navode se (Mazars, 2022):

- Smanjenje poreznog opterećenja: Ugovori omogućuju poreznim obveznicima da izbjegnu dvostruko oporezivanje, smanjujući ukupno porezno opterećenje.
- Pravna sigurnost: Pružaju jasno definirane porezne obveze i prava, smanjujući mogućnost pravnih sporova.
- Poticaj za investicije: Smanjenje poreznog opterećenja i pravna sigurnost potiču strane investicije i ekonomski rast.
- Uz prednosti, primjena ovih ugovora ima i određene izazove (Arbutina i sur. 2003):
- Kompleksnost i administrativni troškovi: Implementacija i administracija međunarodnih ugovora može biti složena i skupa.
- Različite nacionalne interpretacije: Različite interpretacije odredbi ugovora mogu dovesti do sporova između država ugovornica.
- Evolucija poreznih pravila: Promjene u međunarodnim i nacionalnim poreznim zakonodavstvima zahtijevaju stalnu prilagodbu i ažuriranje ugovora.

Zaključno, međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ključni su instrumenti u globalnoj ekonomskoj integraciji. Oni omogućuju harmonizaciju poreznih pravila, smanjenje poreznog opterećenja i poticanje međunarodne trgovine i investicija. Unatoč izazovima u njihovoj primjeni, prednosti koje donose za porezne obveznike i države ugovornice čine ih nezamjenjivim alatom u suvremenom poreznom sustavu.

Model ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja razvijen od strane Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) služi kao temelj za sklapanje međunarodnih ugovora koji reguliraju dvostruko oporezivanje između država. Ovaj model pruža standardizirane smjernice koje države mogu prilagoditi svojim specifičnim potrebama prilikom sklapanja bilateralnih ugovora. Model OECD-a sadrži niz mjera i odredbi koje su osmišljene kako bi se smanjili rizici dvostrukog oporezivanja, porezne utaje i izbjegavanja poreza (OECD, 2017). OECD-ov model ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ima strukturu koja se može podijeliti na nekoliko glavnih dijelova (OECD, 2017):

1. Članci 1. i 2. – Predmet ugovora: Ovi članci definiraju osobe i poreze na koje se ugovor primjenjuje.
  - Članak 1: Definira osobe koje su obuhvaćene ugovorom.
  - Članak 2: Definira poreze koji su obuhvaćeni ugovorom.
2. Članci 3., 4. i 5. – Definicije pojmova: Ovi članci pružaju opće definicije, definicije rezidenta i stalne poslovne jedinice.
  - Članak 3: Opće definicije.
  - Članak 4: Definicija rezidenta.
  - Članak 5: Definicija stalne poslovne jedinice.
3. Članci 6. do 21. – Porezni tretman pojedinih vrsta dohotka i imovine: Ovi članci reguliraju oporezivanje različitih vrsta dohotka, kao što su prihod od nepokretne imovine, poslovna dobit, međunarodni transport, dividende, kamate, tantijemi, kapitalni dobici i dr.
4. Članak 23. – Metode izbjegavanja dvostrukog oporezivanja: Ovaj članak opisuje metode koje se koriste za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja, uključujući metodu izuzimanja i metodu odbitka.
  - Članak 23 A: Metoda izuzimanja.
  - Članak 23 B: Metoda odbitka.
5. Članci 24. do 29. – Posebne odredbe: Ovi članci reguliraju specifične situacije i pružaju dodatne smjernice za implementaciju ugovora.

6. Članci 30. i 31. – Završne odredbe: Ovi članci definiraju stupanje ugovora na snagu i uvjete za njegov raskid.

Nadalje, model OECD-a temelji se na dvije ključne premise:

1. Država rezidentnosti uklanja dvostruko oporezivanje metodama uračunavanja ili izuzimanja. Prema ovoj premisi, država u kojoj je porezni obveznik rezident primjenjuje metode uračunavanja (credit method) ili izuzimanja (exemption method) kako bi eliminirala dvostruko oporezivanje (OECD, 2017).
2. Država izvora značajno smanjuje opseg vlastite nadležnosti oporezivanja: Država izvora prihoda ili dobiti, kao odgovor na mjere države rezidentnosti, smanjuje opseg svoje nadležnosti oporezivanja na izvoru te, tamo gdje zadržava nadležnost, snizuje porezne stope (Sertić, 2013).

OECD smatra područje dvostrukog oporezivanja jednim od svojih najbitnijih zadataka. Od 1992. godine do danas, model je prošao kroz 14 izmjena i dopuna, što ukazuje na stalnu prilagodbu suvremenim izazovima i pravnim zadacima. Najnovija ažuriranja rezultat su projekta BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), koji se fokusira na eroziju porezne osnovice i premještanje dobiti, te je središte OECD-ovog djelovanja od 2011. godine (O'Hara, Metelko Zgombić, 2007). Model OECD-a služi kao osnova za mnoge bilateralne ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Ovi ugovori slijede strukturu modela, počevši od definicija osnovnih pojmova, preko odredbi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, do posebnih odredbi koje detaljno reguliraju međusobne odnose država ugovornica. Primjer: Ugovor između Hrvatske i Njemačke temeljen je na OECD modelu i uključuje odredbe koje omogućuju izbjegavanje dvostrukog oporezivanja putem metode odbitka. Ovaj ugovor osigurava povoljan porezni tretman za porezne obveznike objiju država i sprječava dvostruko oporezivanje dohotka i dobiti (Polanec, 2005).

Zaključno, model ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja OECD-a predstavlja ključni instrument u harmonizaciji poreznih pravila između država. Njegova primjena

omogućuje smanjenje poreznog opterećenja, pravnu sigurnost i poticanje međunarodne trgovine i investicija. Unatoč izazovima, prednosti koje donosi za porezne obveznike i države ugovornice čine ga nezamjenjivim alatom u suvremenom poreznom sustavu.

Nakon uvida u inozemni dohodak i ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, u nastavku rada slijedi uvid i analiza oporezivanja inozemnog dohotka, utvrđivanje godišnje porezne prijave i izrada godišnje kalkulacije.

4. OPOREZIVANJE INOZEMNOG DOHOTKA, UTVRĐIVANJE GODIŠNJE POREZNE PRIJAVE I IZRADA GODIŠNJE KALKULACIJE

U ovom poglavlju razmatraju se ključni aspekti oporezivanja dohotka ostvarenog u inozemstvu, postupci utvrđivanja porezne rezidentnosti te koraci za podnošenje godišnje porezne prijave i izrada godišnje kalkulacije. Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak izvan Republike Hrvatske suočavaju se s posebnim izazovima u vezi s oporezivanjem, zbog čega je važno razumjeti pravila i propise koji reguliraju ove obveze.

4.1. Radnik izaslan na rad u drugu državu

S globalizacijom, razmjena radne snage postala je sve učestalija. Osim trajnog preseljenja u drugu državu radi zarade ili boljih karijernih prilika, postoji i privremena razmjena radnika koju karakterizira slanje zaposlenika iz jedne zemlje u drugu radi obavljanja posla za poslodavca. Kada je radnik iz Hrvatske izaslan na rad u drugu državu, pitanje oporezivanja dohotka postaje složenije. Potrebno je uzeti u obzir međunarodne ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i pravila države u kojoj radnik boravi i radi. Posebna pažnja posvećuje se određivanju porezne rezidentnosti radnika te pravilnom obračunu i uplati poreza u skladu s propisima obje države. Europske regulative koje uređuju ovo pitanje primarno nastoje osigurati da se na izaslane radnike primjenjuju propisi samo jedne države članice kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje i osiguralo da radnici ostanu uključeni u sustav socijalnog osiguranja tijekom izaslanja. Bitno je napomenuti da porez na dohodak i socijalni doprinosi ne moraju nužno biti plaćeni u istoj zemlji. Prema Zakonu o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23), izaslanim radnikom se smatra:

1. Osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je poslana u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja prema propisima o obveznim osiguranjima i europskim regulativama ostaje u sustavu osiguranja Republike Hrvatske.

2. Osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je upućena na rad u diplomatsku misiju ili konzularni ured Republike Hrvatske.
3. Osoba koju je strani poslodavac poslao na rad u domaće društvo, a koja prema propisima EU i međunarodnim ugovorima ima uređen status u zemlji poslodavca

Poslodavac može zaposlenika poslati na privremeni rad u drugu zemlju. Tijekom tog razdoblja, zaposlenik će imati status upućenog radnika s jednakim osnovnim radnim uvjetima i pravima kao radnici u zemlji domaćinu. Trajanje upućivanja ovisi o potrebi za obavljanjem određenog posla, nakon čega se zaposlenik vraća na svoje radno mjesto u matičnoj zemlji. Upućeni radnici podliježu radnim uvjetima zemlje domaćina ako su povoljniji od onih u matičnoj zemlji. Poslodavac mora poštovati osnovna pravila zemlje domaćina koja se odnose na elemente plaće, naknadu za prekovremeni rad, troškove putovanja, smještaja i hrane, radno vrijeme, odmor, zdravstvenu zaštitu i sigurnost, uvjete za radnike preko agencija za privremeno zapošljavanje, zaštitu trudnica, mladih i pravila o jednakom postupanju i nediskriminaciji. Ako su uvjeti u matičnoj zemlji povoljniji, poslodavac ih mora nastaviti primjenjivati tijekom upućivanja (Your Europe, 2024).

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, ostvarena je koordinacija socijalnih sustava sa svim zemljama članicama, a postoje i ugovori s Australijom, Bosnom i Hercegovinom, Kanadom, Provincijom Quebec, Sjevernom Makedonijom, Srbijom, Crnom Gorom i Turskom. Kada se radi o hrvatskim rezidentima koji odlaze na rad u inozemstvo, važno je razlikovati osobe koje su prijavljene kod stranog poslodavca i radnike koje je njihov poslodavac iz Hrvatske poslao na rad u drugu državu. Radnik izaslan na rad u inozemstvo ostaje zaposlenik tuzemnog poslodavca i osiguranik u Hrvatskoj, a plaća se oporezuje prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili prema hrvatskim poreznim propisima (Turković-Jarža, 2018). Izaslanim radnikom smatra se osoba koja je osigurana po osnovi radnog odnosa u Hrvatskoj i koju je poslodavac poslao na rad u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca. Takav radnik ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske. Izaslanje radnika ne treba poistovjećivati sa službenim putovanjem, što se može

zaključiti prema Zakonu o radu, koji određuje da se izaslanim radnikom smatra radnik koji je privremeno upućen na rad u inozemstvo na period dulji od trideset dana.

Radnik poslan na rad u drugu državu ostaje osiguran u Hrvatskoj, a njegova plaća oporezuje se prema hrvatskim propisima ili prema Ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ako je takav ugovor sklopljen. Prema Uredbama EU-a i Ugovorima o socijalnom osiguranju s državama poput Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Crne Gore i Turske, izaslanje može trajati najdulje 24 mjeseca. Razlika između izaslanja i službenog putovanja ne određuje se prema trajanju boravka, nego prema prirodi posla koji radnik obavlja u inozemstvu. Ako poslodavac sklopi ugovor s inozemnim društvom o obavljanju određenog posla i pošalje radnika na izvršenje tog posla, taj radnik se smatra izaslanim radnikom sve dok ne završi ugovoreni posao (Turković-Jarža, 2018). Upućeni radnici ne trebaju radnu dozvolu i ne moraju tražiti priznavanje stručnih kvalifikacija, osim u određenim zanimanjima. Za dugoročna upućivanja dulja od 12 mjeseci (ili 18 mjeseci uz obavijest nacionalnim tijelima zemlje domaćina), primjenjuju se svi relevantni uvjeti zaposlenja zemlje domaćina, osim uvjeta vezanih uz prekid ugovora i dodatne radne mirovine. Ako se obitelj želi pridružiti upućenom radniku, može to učiniti kao građani EU-a, ali ne kao uzdržavane osobe (Your Europe, 2024).

Porez na dohodak ne bi se trebao plaćati u zemlji domaćinu ako rad traje kraće od šest mjeseci, no ovo može varirati ovisno o nacionalnim zakonima ili poreznim sporazumima među zemljama EU-a. Poslodavac je obvezan osigurati radnika prema pravilima obveznog socijalnog osiguranja, uključujući zdravstvenu zaštitu, naknadu za bolovanje i prava iz mirovinskog osiguranja. Za socijalno osiguranje, poslodavac mora zatražiti prenosivi dokument A1 od ustanove socijalne sigurnosti matične zemlje i obavijestiti nadležna tijela zemlje domaćina. Ako je upućivanje dulje od dvije godine, radnik može prijeći u sustav socijalne sigurnosti zemlje domaćina ili tražiti produženje valjanosti obrasca za socijalno osiguranje (Your Europe, 2024). Razlike postoje između radnika upućenih na rad u države članice EU-a, zemlje s kojima Hrvatska ima ugovore o socijalnom osiguranju i zemlje s kojima takvi ugovori ne postoje. Poslodavac mora promijeniti status radnika u mirovinskom

osiguranju putem odgovarajućih obrazaca, a u slučaju trećih zemalja, osim obveznih doprinosa, mora plaćati dodatne doprinose za zdravstvenu zaštitu. Plaće izaslanih radnika podliježu oporezivanju prema Zakonu o porezu na dohodak. Međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja imaju prednost pred nacionalnim propisima. Ako su zadovoljeni određeni uvjeti, poput boravka radnika u drugoj državi manje od 183 dana, plaća se oporezuje u Hrvatskoj. Poslodavac ili sam radnik obavezan je prijaviti izaslanje Poreznoj upravi u roku od osam dana prije početka obavljanja djelatnosti u inozemstvu (Turković-Jarža, 2018).

4.2. Utvrđivanje porezne rezidentnosti

Porezni status fizičke osobe je ključan za pravilno ispunjenje poreznih obveza jer određuje opseg i način oporezivanja ostvarenog dohotka. Da bi se optimizirao porezni položaj, važno je razumjeti koncept porezne rezidentnosti i njegove implikacije. Najjednostavnija definicija porezne rezidentnosti fizičke osobe je da ona određuje gdje će osoba plaćati porez na svoj ukupno ostvareni dohodak. Određivanje porezne rezidentnosti ključno je za ispravno ispunjenje poreznih obveza jer utvrđuje kojoj državi treba plaćati porez na dohodak. Iako na razini EU-a ne postoje pravila koja reguliraju oporezivanje dohotka građana koji žive ili rade izvan svoje matične države, opće je pravilo da država u kojoj ste porezni rezident može oporezivati vaš ukupni svjetski dohodak. To uključuje sve vrste prihoda, poput plaća, mirovina, naknada, dohotka od nekretnina i kapitalnih dobitaka (Your Europe, 2024a).

Hrvatsko državljanstvo ne znači automatski da je osoba rezident Hrvatske jer se status poreznog rezidenta određuje prema poreznim propisima. Također, odjava prebivališta na MUP-u ne znači automatski da je osoba porezni nerezident Hrvatske, jer mnogi državljani koji rade u inozemstvu ostaju porezni rezidenti sve dok im je središte životnih interesa u Hrvatskoj (Bekavac, 2024a). Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23), „rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište“ ili „osoba koja u Republici Hrvatskoj

nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću“.

Dok je rezidentnost osobe koja živi i radi u jednoj državi jednostavno utvrditi, situacija postaje složenija kada osoba živi i radi izvan svoje matične države ili radi u više država. U postupku utvrđivanja porezne rezidentnosti države su dužne prvenstveno postupati prema odredbama međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Trenutno je na snazi 68 takvih ugovora između Hrvatske i drugih država, sastavljenih prema OECD Model Tax Convention. Distributivna pravila iz ugovora određuju kako se pravo oporezivanja različitih vrsta dohodaka i imovine raspodjeljuje između država potpisnica kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje. Tie-breaker pravila se koriste kada bi osoba mogla biti smatrana poreznim rezidentom u obje ugovorne države prema njihovim zakonima. Kriteriji za određivanje rezidentnosti prema članku 4. OECD Modela uključuju stalno mjesto stanovanja, središte životnih interesa, uobičajeno boravište, državljanstvo i, ako nijedan od ovih kriterija ne razriješi situaciju, međusobni dogovor država (Bekavac, 2024a).

Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23), „nerezident je osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje sukladno odredbama Zakona“. Pri određivanju rezidentnog statusa fizičke osobe potrebno je analizirati sve porezne karakteristike pojedinca. Za građane Hrvatske koji ostvaruju dohodak u inozemstvu, ključno je utvrditi njihov porezni rezidentni status kako bi se odredilo u kojoj državi moraju prijavljivati svoje prihode te koja država ima pravo na konačno oporezivanje tih prihoda ostvarivanih izvan zemlje. Ovaj postupak može obuhvaćati strane državljane kao i domaće fizičke osobe. U ovom članku nastojimo približiti ovu tematiku, pojednostaviti je i objasniti osnovne pojmove važnih za određivanje rezidentnog statusa fizičke osobe (Božinam 2024). Prebivalište – Osoba je rezident zemlje u kojoj ima prebivalište, a ako ga ima u obje zemlje, tada zemlje u kojoj ima centar vitalnih interesa, odnosno uže osobne i gospodarske interese.

- Uobičajeno boravište – Ako osoba nema prebivalište u niti jednoj promatranoj zemlji i ne može se odrediti centar vitalnih interesa, tada je rezident zemlje u kojoj uobičajeno boravi.
- Državljanstvo – Ako osoba ima uobičajeno boravište u obje zemlje ili ga nema ni u jednoj, tada je rezident zemlje čiji je državljanin. Ovo načelo se posebno primjenjuje na diplomate i hrvatske državljane koji rade u inozemstvu
- Dogovor – Ako je osoba državljanin obje zemlje, ili nijedne, pitanje rezidentnosti rješava se dogovorom.

Postupak utvrđivanja porezne rezidentnosti u Hrvatskoj reguliran je člankom 4. hrvatskog modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Općim poreznim zakonom i Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona. Za utvrđivanje rezidentnosti koriste se upitnici TU i TI. Upitnik TU popunjavaju fizičke osobe koje žele promijeniti svoj status iz nerezidenta u rezidenta u Hrvatskoj. Ovaj upitnik se ispunjava pri upisu u Registar poreznih obveznika, izdavanju potvrda, godišnjoj poreznoj prijavi, prijavi poreza na dohodak, te obračunu, obustavi i uplati predujmova poreza na dohodak. S druge strane, upitnik TI popunjavaju osobe koje žele promijeniti svoj status iz rezidenta u nerezidenta, te se koristi u istim kontekstima, ali pri ispisu iz Registra poreznih obveznika. Cilj upitnika je pojednostaviti postupak utvrđivanja rezidentnosti i osigurati da se oporezivanje provodi prema načelu svjetskog dohotka. Upitnici se bave osobnim podacima, boravkom u i izvan Hrvatske, razlozima dolaska ili odlaska iz Hrvatske, te vezama s Hrvatskom i drugim državama (Porezna uprava, 2024a).

Države članice EU-a redovito razmjenjuju informacije o porezu na dohodak kako bi osigurale da porezni obveznici ispunjavaju svoje obveze te kako bi se suzbile porezne prijevare i utaje. Za specifične informacije o porezima na nekretnine, lokalnim porezima te porezima na darove i nasljedstva, potrebno je obratiti se lokalnom poreznom uredu. Porezna rezidentnost obično se utvrđuje na temelju vremena provedenog u određenoj državi. Ako osoba provodi više od šest mjeseci godišnje u nekoj državi, smatra se poreznim rezidentom te države. Ako osoba provodi manje od šest mjeseci godišnje u drugoj državi članici, u

pravilu ostaje porezni rezident svoje matične države. U nekim slučajevima, osoba može biti smatrana poreznim rezidentom u dvije države, što može dovesti do dvostrukog oporezivanja. Mnogi međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sadrže pravila koja pomažu odrediti u kojoj se od dviju država osoba smatra rezidentom. Ako ugovor ne nudi rješenje ili je situacija posebno složena, preporuča se kontaktirati porezna tijela jedne ili obje države (Your Europe, 2024a).

Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23), prebivalište se utvrđuje na osnovi posjedovanja stana u Hrvatskoj najmanje 183 dana u jednoj ili dvije kalendarske godine. Ako osoba ima prebivalište u više država, prebivalište se određuje prema mjestu prebivališta obitelji ili, za samce, prema mjestu gdje se pretežno zadržavaju ili iz kojeg pretežno odlaze na posao. Uobičajeno boravište se utvrđuje kao mjesto gdje se osoba zadržava najmanje 183 dana u jednoj ili dvije godine, a kratkotrajni prekidi boravka se ne uzimaju u obzir. Pri ispunjavanju upitnika, porezni obveznik mora priložiti relevantnu dokumentaciju koja potvrđuje navedene tvrdnje, poput osobnih dokumenata, prijave prebivališta ili boravišta i potvrda o rezidentnosti iz drugih država. Potpisom upitnika, porezni obveznik jamči za točnost i istinitost navedenih podataka pod materijalnom i kaznenom odgovornošću (Porezna uprava, 2024a).

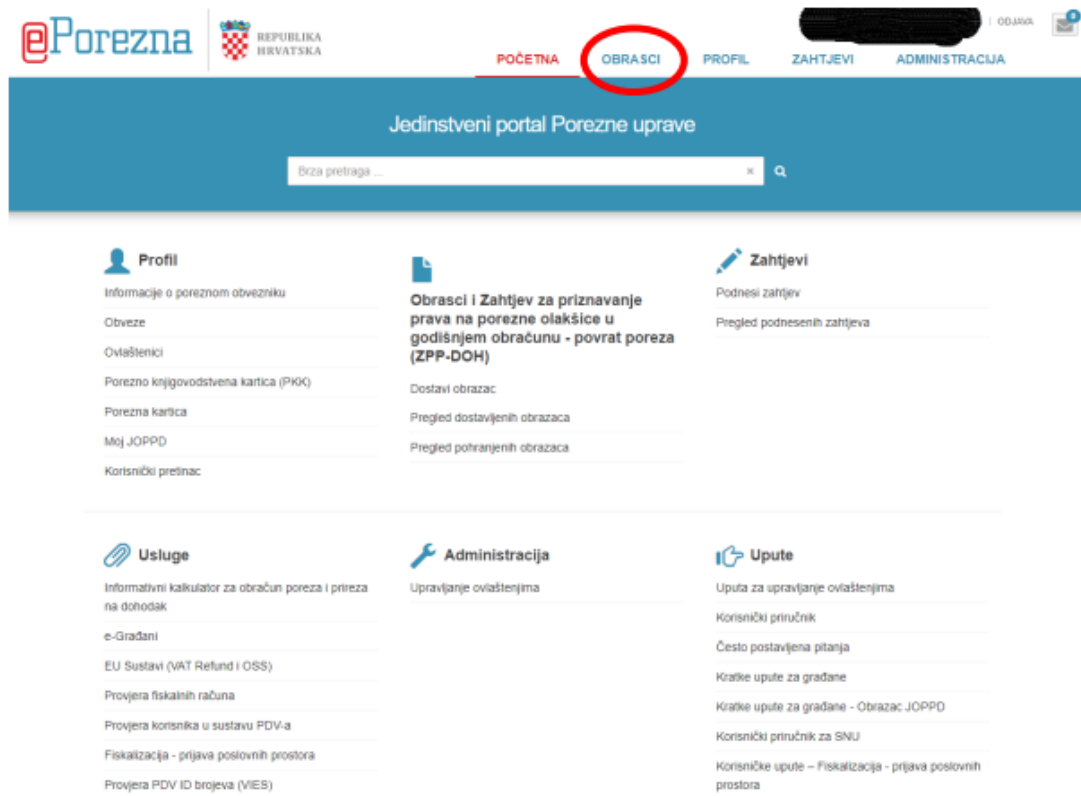
Ako Hrvatska nema ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s određenom državom, rezidentnost se utvrđuje prema domaćim propisima. Prema Zakonu o porezu na dohodak i Općem poreznom zakonu, porezni rezident Hrvatske je osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Hrvatskoj, ili osoba zaposlena u državnoj službi Hrvatske koja po toj osnovi prima plaću (Bekavac, 2024a). Dohodak rezidenta Hrvatske oporezuje se po načelu svjetskog dohotka, što znači da rezident u Hrvatskoj prijavljuje i plaća porez na dohodak ostvaren bilo gdje u svijetu. Nerezident plaća porez samo na dohodak ostvaren u Hrvatskoj, po načelu tuzemnog dohotka. Porezni status također određuje pristup pogodnostima i olakšicama unutar određene porezne jurisdikcije.

Radnici upućeni u inozemstvo na određeno vrijeme i tražitelji zaposlenja mogu se smatrati poreznim rezidentima matične države čak i ako ostaju u inozemstvu duže od šest mjeseci, pod uvjetom da zadrže prebivalište u matičnoj državi i imaju snažne osobne i ekonomske veze s njom. U tom slučaju mogu biti obvezni plaćati porez i u državi domaćinu, gdje lokalni poslodavac može odbiti porez pri isplati plaće. Neke države priznaju status fiktivnog poreznog rezidenta osobama koje ostvaruju sav ili gotovo sav dohodak u toj državi, čak i ako ne žive u njoj. U tim slučajevima, država je obvezna odobriti porezne olakšice kao i rezidentima. Međutim, ne mogu se istovremeno primati dvostruke olakšice iz dvije države. Porezna tijela dviju država međusobno komuniciraju kako bi se osiguralo pravilno dodjeljivanje olakšica. Prema pravilima EU-a, uvjeti oporezivanja za porezne rezidente trebali bi biti jednaki kao za državljane te države (Your Europe, 2024a).

4.3. Godišnja porezna prijava

Rezidenti Republike Hrvatske moraju podnijeti godišnju prijavu svih primitaka ostvarenih u inozemstvu putem Obrasca INO-DOH. Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada, kao što je plaća od stranog poslodavca za rad obavljen u inozemstvu, obvezni su do kraja siječnja tekuće godine za prethodnu godinu predati Obrazac INO-DOH. U ovom obrascu treba iskazati dohodak od nesamostalnog rada i porez plaćen u inozemstvu, čak i ako će taj dohodak biti izuzet od oporezivanja u Hrvatskoj. Porezni obveznici mogu predati Obrazac INO-DOH putem e-Porezne, pisanim putem (poštom) ili osobnim dolaskom u nadležnu ispostavu Porezne uprave. Najjednostavniji postupak predaje svakako je putem e-Porezne, a u nastavku slijedi prikaz postupka prijave. Kako bi porezni obveznici prijavili dohodak od nesamostalnog rada, odnosno plaće ostvarene iz inozemstva, potrebno je da se prijave u sustav e-Porezna na stranicama Porezne uprave. Prijava se vrši putem jedinstvenog portala Porezne uprave koji se nalazi na adresi: e-Porezna - Jedinstveni portal Porezne uprave (porezna-uprava.hr). Nakon prijave u sustav, u izborniku se odabire ikona „Obraci“ (Slika 2).

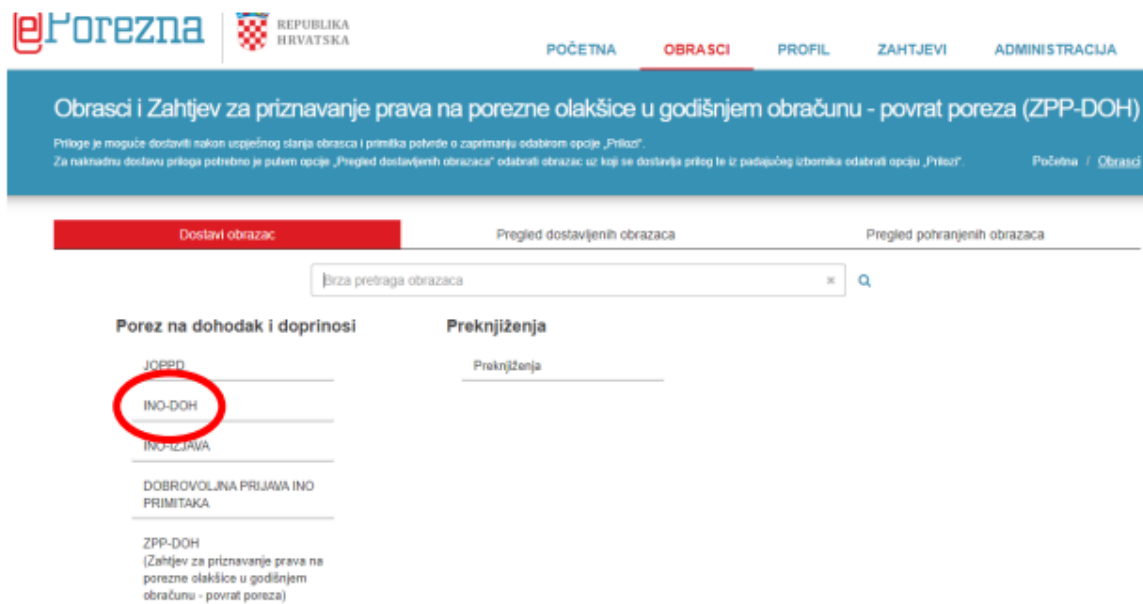
Slika 2. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 1

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Potom se odabire Obrazac INO-DOH (Slika 3).

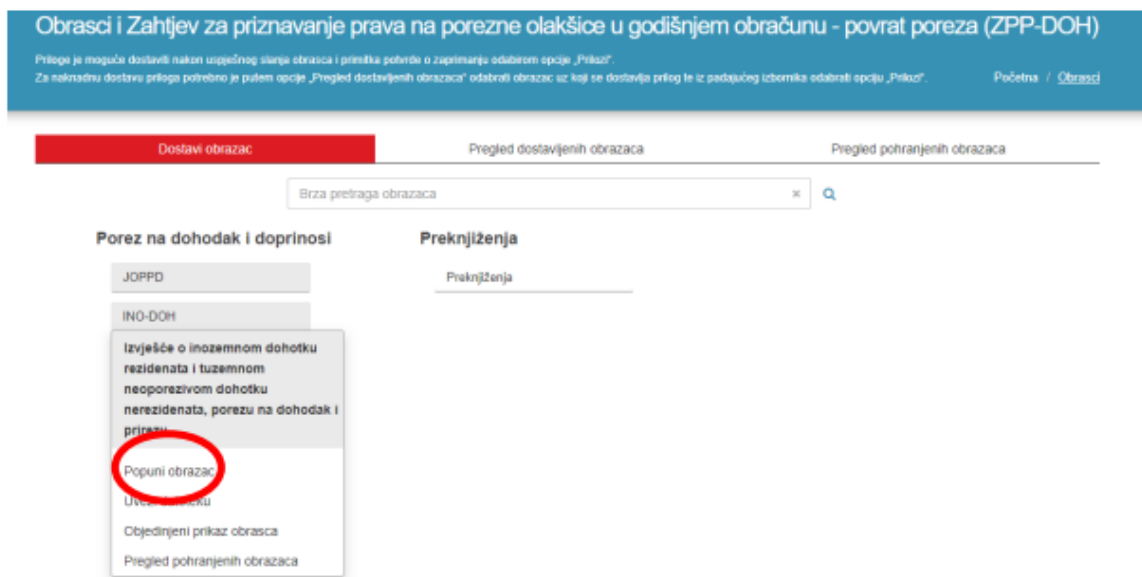
Slika 3. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 2

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrazci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Potom se ide na popunjavanje obrasca (Slika 4).

Slika 4. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 3

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Izborom opcije „Popuni obrazac“ otvara se prozor u kojem su već uneseni podaci o poreznom obvezniku (Slika 5).

Slika 5. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 4

Obrazac INO-DOH Početna / Obrasci / Obrazac INO-DOH

Putev ove elektroničke usluge moguće je dostaviti izvješće o inozemnom dohotku rezidenta i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenta, porezu na dohodak i prirezu.

Pošalji Za obračunsko razdoblje zaključno s 31.12.2022., obrazac/prijava podnosi se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 01.01.2023. ili za obračunsko razdoblje koje završava u 2023., obrazac/prijava podnosi se u eurima.

Provjeri

Uvezi

Izvezi

Pohrani

Otvori

Novi

Prilozi

Zaglavlje	Podaci 1	Podaci 2	Elektronički potpis
PODACI O PODNOSITELJU IZVJEŠĆA		NADLEŽNA ISPOSTAVA	
OIB: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>		Područni ured: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>	
☐ Naziv tvrtke: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>		Ispostava: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>	
☒ Ime obveznika: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>		PODACI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	
Prezime obveznika: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>		Godina: <input type="text" value="2022"/>	
Mjesto/grad: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>			
Ulica: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>			
Broj: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>			
Telefon: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>			
Email: <input type="text" value="XXXXXXXXXX"/>			

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Odabire se ikona „Podaci 1“ i odabire se ikona „Dodaj novi zapis“ (Slika 6).

Slika 6. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 5

Obrazac INO-DOH
Početna / Obrasci / Obrazac INO-DOH

Putem ove elektroničke usluge moguće je dostaviti izvješće o inozemnom dohotku rezidenta i tuzemnom neoporeznom dohotku nerezidenta, porezu na dohodak i prirezu.

Za obračunsko razdoblje zaključno s 31.12.2022., obrazac/prijava podnosi se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 01.01.2023. ili za obračunsko razdoblje koje završava u 2023., obrazac/prijava podnosi se u eurima.

Zaglavlje
Podaci 1
Podaci 2
Elektronički potpis

1.	2. Ime i R.B. prezime	3. OIB primatelja primitka	4. Oznaka države rezidentnosti	5. Porezni broj u državi rezidentnosti	6. IBAN računa u banci (jako primatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu)	7. Država	8. Oznaka države / međunarodne organizacije isplatitelja primitka	9. Opis primitka	10. Oznaka vrste primitka	11. Vrsta primitka prema UIDO	12. Vrsta primitka prema OECD	13. Primitak	14. Izdatak	15. Dohodak
<div style="border: 1px solid #ccc; display: inline-block; padding: 2px 10px; border-radius: 5px; color: #00728f; font-weight: bold;">Dodaj novi zapis</div>														

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Unose se traženi podaci, pri čemu svaki ekran predstavlja jedan redak u Obrascu INO-DOH (Slika 7).

Slika 7. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 6

Obrazac INO-DOH Početna / Obrasci / Obrazac INO-DOH

Putev ove elektroničke usluge moguće je dostaviti izvješće o inozemnom dohotku rezidenta i tuzemnom neoporezivom dohotku nerazidenta, porezu na dohodak i prirezu.

Pošalji **Provjeri** **Uvezi** **Izvezi** **Pohrani** **Otvori** **Novi** **Prilozi**

Za obračunsko razdoblje zaključno s 31.12.2022., obrazac/prijava podnosi se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 01.01.2023. ili za obračunsko razdoblje koje završava u 2023., obrazac/prijava podnosi se u eurima.

Zaglavlje	Podaci 1	Podaci 2	Elektronički potpis
1. R.B.:	<input type="text" value="1"/>	11. Vrsta primitka prema UIDO:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>
2. Ime i prezime:	<input type="text"/>	12. Vrsta primitka prema OECD:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>
3. OIB primaatelja primitka:	<input type="text"/>	13. Primitak:	<input type="text" value="0,00"/>
4. Oznaka države rezidentnosti:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>	14. Izdatak:	<input type="text" value="0,00"/>
5. Porezni broj u državi rezidentnosti:	<input type="text"/>	15. Dohodak:	<input type="text" value="0,00"/>
6. IBAN računa u banci (ako primaatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu):	<input type="text"/>	16. Uplaćeni porez i prirez u tuzemstvu:	<input type="text" value="0,00"/>
Unesi brojeve bankovnih računa		17. Uplaćeni porez i prirez u inozemstvu:	<input type="text" value="0,00"/>
7. Država:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>	18.1. Porezni obveznik raspolože s potvrdom o plaćenom porezu:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>
8. Oznaka države / međunarodne organizacije isplaćitelja primitka:	<input type="text"/>	18.2. Porezni obveznik će potvrdu o plaćenom porezu dostaviti do 30.11.:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>
9. Opis primitka:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>	19. Metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja:	<input type="text" value="[Odaberite...]"/>
10. Oznaka vrste primitka:	<input type="text"/>	20. Iznos poreza koji se može uračunati:	<input type="text" value="0,00"/>
		21. Ukupno za povrat/uplatu:	<input type="text" value="0,00"/>

Pohrani **Zahvali**

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Uneseni podatci potom se pohranjuju i pristupa se popunjavanju podataka u prozoru „Podaci 2“ gdje se navodi priložena dokumentacija. Porezni obveznik prilaže potvrdu o visini isplaćenog primitka i plaćenog poreza (Slika 8).

Slika 8. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 7

Obrazac INO-DOH Početna / Obrasci / Obrazac INO-DOH

Putem ove elektroničke usluge moguće je dostaviti izvješće o inozemnom dohotku rezidenta i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenta, porezu na dohodak i prirezu.

Pošalji

Provjeri

Uvezi

Izvezi

Pohrani

Otvori

Novi

Prilozi

Za obračunsko razdoblje zaključno s 31.12.2022., obrazac/prijava podnosi se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 01.01.2023. ili za obračunsko razdoblje koje završava u 2023., obrazac/prijava podnosi se u eurima.

Zaglavlje Podaci 1 **Podaci 2** Elektronički potpis

POPIS PRILOŽENIH ISPRAVA

Red. br.	Naziv isprave
1.	Potvrda isplatištelja o iznosu isplaćenog primitka i plaćenog poreza

NAPOMENE POREZNOG OBRZEMNIA ZA SPOKOJENIKU I POREZNOG SAVAJE NITOK

Predmetni primitakidohodak izuzima se od oporezivanja sukladno odredbama Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke o izbjavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Provodi se provjera ispravnosti popunjavanja Obrasca INO-DOH odabirom ikone „Provjeri“, a zatim se odabire ikona „Pošalji“ (Slika 9).

Slika 9. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 8

Obrazac INO-DOH Početna / Obrasci / Obrazac INO-DOH

Puteu ove elektroničke usluge moguće je dostaviti izvješće o inozemnom dohotku rezidenta i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenta, porezu na dohodak i prirezu.

Pošalji

Provjeri

Uvezi

Izvezi

Pohrani

Otvori

Novi

Prilozi

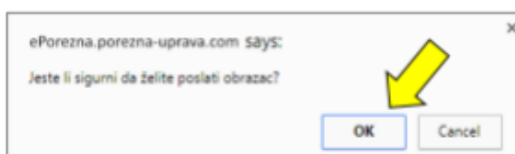
Za obračunsko razdoblje zaključno s 31.12.2022., obrazac/prijava podnosi se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 01.01.2023. ili za obračunsko razdoblje koje završava u 2023., obrazac/prijava podnosi se u eurima.

Zaglavlje	Podaci 1	Podaci 2	Elektronički potpis
POPIS PRILOŽENIH ISPRAVA			
Red. br.	Naziv isprave		
1.	Potvrda isplatioca o iznosu isplaćenog primitka i plaćenog poreza		

NAPOMENE POREZNOG OBVEZNIKA / OPUNOMOĆENIKA / POREZNOG SAVJETNIKA

Predmetni primitak/dohodak izuzima se od oporezivanja sukladno odredbama Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu

Odabirom ikone „Pošalji“ otvara se dijalog za potvrdu akcije dostave obrasca.

Odabirom gumba „OK“ izvršen je postupak dostave obrasca.

Izvor: Porezna uprava (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024)

Nakon što se Obrazac INO-DOH uspješno pošalje i zaprimi, prikazuje se potvrda o zaprimljenju. Ova potvrda je službeni dokument kojim se potvrđuje da je obrazac predan pod određenim brojem. Zatim se učitavaju isprave koje je porezni obveznik naveo u dijelu "Podaci 2". Korisnik može dostaviti priloge na dva načina:

- Otvaranjem "Pregleda dostavljenih obrazaca", odabirom jednog od dostavljenih Obrasca INO-DOH i opcije "Prilozi" iz padajućeg izbornika. Ovaj način se koristi

kada porezni obveznik nije imao odgovarajuću ispravu u trenutku podnošenja obrasca i prilozi se dostavljaju naknadno.

- Odabirom opcije "Prilozi" na "Potvrđi zaprimanja" prilikom same dostave obrasca. Ovaj način se koristi kada porezni obveznik posjeduje sve potrebne isprave i prilozi se dostavljaju istodobno s Obrascem INO-DOH.

Obrazac INO-DOH za izaslane radnike podnosi poslodavac u Hrvatskoj. Porezna uprava zatim utvrđuje godišnju obvezu poreza na dohodak prema hrvatskim propisima, izuzimajući primitke koji su neoporezivi prema tim propisima. U tom slučaju, radnik može ostvariti povrat poreza na dohodak, osim ako se radi o državama s kojima RH ima sporazume koji omogućuju da se porez plaćen u drugoj državi smatra konačno plaćenim i izuzima od oporezivanja u RH. Ako se predujam poreza na dohodak utvrđuje prema propisima druge države, poslodavac je dužan u roku od 8 dana nakon izaslanja radnika u tu državu podnijeti Poreznoj upravi prijavu putem obrasca INO-IZJAVA. Na taj način Porezna uprava dobiva informaciju da se predujam poreza plaća u drugoj državi i očekuje prijavu poreza na dohodak nakon isteka poreznog razdoblja. Poslodavac mora podnijeti tu prijavu najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine za prethodnu godinu putem Obrasca INO-DOH (Slika 10) (Porezna uprava, 2024i).

Slika 10. Obrazac INO-DOH

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA

PODRUŽNI URED _____

ISPOSTAVA _____

Obrazac INO-DOH

I Z V J E Š Ć E

o inozemnom dohotku rezidenata i tuземnom neoporezivom dohotku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu
za _____ godinu

1. Podaci o isplatelju / platitelju primitka																				
1. Naziv/ime i prezime:														2. OIB:						

2. Podaci o primitku iz inozemstva rezidenata i tuземnom neoporezivom primitku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu (u kunama i lipama)																				
1. R.B.	2. Ime i prezime			3. OIB primatelja primitka			4. Oznaka države rezidentnosti ¹		5. Porezni broj u državi rezidentnosti ²			6. IBAN računa u banci ³ (ako primatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu)								
	7. Država	8. Oznaka države / međunarodne organizacije isplatelja primitka ⁴	9. Opis primitka ⁵	10. Oznaka vrste primitka ⁶	11. Vrsta primitka prema UIDO ⁷	12. Vrsta primitka prema OECD ⁷	13. Primitak	14. Izdatak ⁸	15. Dobitak	16. Uplaćeni porez i prirez u tuземstvu	17. Uplaćeni porez i prirez u inozemstvu ^{9,10}	18. Potvrda o uplaćenom porezu		19. Metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja ¹¹	20. Iznos poreza koji se može uračunati	21. Ukupno za povrat / uplatu				
												18.1. Porezni obveznik raspoloživ s potvrdom o plaćenom porezu ¹²	18.2. Porezni obveznik potvrdu o plaćenom porezu dostavi do 30.11. ^{10,11}							
2																				
3																				
4																				

3. Popis priloženih isprava ¹³				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

4. Napomene poreznog obveznika/opunomoćenika/poreznog savjetnika	

U _____ dana _____ (datum)

Za istinitost i vjerodostojnost podataka jamčim vlastitim potpisom _____ (potpis)

OVJERA POREZNE UPRAVE O ZAPRIMANJU	
POREZNA UPRAVA, PODRUŽNI URED _____	ISPOSTAVA _____
DATUM _____	POTPIS OVLAŠTENE OSOBE _____

¹ Oznaka države rezidentnosti prema popisu koji se objavljuje na Internet stranici Porezne uprave Republike Hrvatske

² Porezni broj u državi rezidentnosti (u slučajevima kada tužemni isplatelj obavlja isplatu neoporezivog primitka nerezidentu)

³ IBAN računa u banci, u slučaju da primatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu

⁴ Opis primitka - upisati vrstu primitka

⁵ Oznaka primitka iz priloge Sfamra INO-DOH

⁶ UIDO - Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pogledati odredbe pojedinog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja vezano za porezni tretman pojedine vrste primitka kao i metodu otklanjanja dvostrukog oporezivanja

⁷ OECD Model ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (6-Dohodak od nekretnina, 10-Dividende, 11-Kamate, 12-Naknade za autorska prava, 13-Dobit od otuđenja imovine, 14-Samostalna djelatnost, 15-dohodak od nesamostalnog rada, 16-Naknada članova uprave, 17-Umjetnici i sportaši, 18-Mirovine, 19-Državna služba, 20-Studenti, 21-Ostali dohodak, 22-Imovina)

⁸ Uključuje se iznos izdataka iz članka 39. stavka 5. točke 1. Zakona ili/ izdataka iz članka 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, ako ostvareni primitak ima obilježje autorske naknade isplaćene prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava i/ili naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost. Izdatak se primanje temeljem vjerodostojne dokumentacije propisane ovim Pravilnikom na način propisan za ostvareni primitak u tuземstvu, izdataka iz članka 57. stavka 1. Zakona te kapitalnih gubitaka iz članka 67. stavka 11. Zakona

⁹ Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati samo na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili na temelju potvrde za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

Ako je porez u inozemstvu plaćen u iznosu većem nego što je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora, pri uračunavanju će se uzeti u obzir samo porez u iznosu u kojem je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora

¹⁰ Porezni obveznik koji do trenutka podnošenja Obrascu INO-DOH ne raspolaze s potvrdom inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili potvrdom da to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu obvezan je istu dostaviti Poreznoj upravi najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu kako bi Porezna uprava mogla uračunati porez plaćen u inozemstvu prilikom utvrđivanja godišnjeg poreza odnosno konačnog poreza na dohodak. Ako porezni obveznik ne dostavi gore spomenutu potvrdu do 30.11. Porezna uprava će donijeti rješenje bez uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu.

¹¹ Ako je porezni obveznik izjavio da će potvrdu o plaćenom porezu dostaviti do 30.11. tekuće godine za prethodnu godinu upisuje se "DA", a ako porezni obveznik neće biti u mogućnosti ili ne želi dostaviti potvrdu inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili potvrdu za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu upisuje se "NE" temeljem čega će Porezna uprava donijeti rješenje bez čekanja roka 30.11. te bez uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu

¹² Metoda za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja (izuzimanje = L, uračunavanje = U)

¹³ Potvrda izbjegavanje dvostrukog oporezivanja u inozemstvu, dokazi iz kojih je vidljiva vrsta i iznos primitka, i ostalo.

Izvor: Porezna uprava (2024i). Inozemni dohodak. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/inozemni-dohodak.aspx (14.7.2024).

Obrazac INO-DOH koristi se za prijavu primitaka ostvarenih u inozemstvu, a koji podliježu oporezivanju prema hrvatskim poreznim propisima. U obrazac se unose sljedeći podaci (Porezna uprava, 2024i):

1. Podaci o Područnom uredu i nadležnoj ispostavi Porezne uprave
  - a. Područni ured i ispostava: Upisuje se naziv Područnog ureda i nadležne ispostave Porezne uprave prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija.
2. Podaci o isplatitelju/podnositelju primitka
  - a. Naziv / ime i prezime: Obvezno se upisuju podaci o nazivu ili imenu i prezimenu podnositelja Obrasca INO-DOH. Podnositelj može biti porezni obveznik, isplatitelj primitka ili druga ovlaštena osoba.
  - b. Osobni identifikacijski broj (OIB): Obvezno se upisuje OIB podnositelja Obrasca INO-DOH.
3. Podaci o poreznom obvezniku, primitku iz inozemstva i tuzemnom neoporezivom primitku nerezidenta, porezu na dohodak i prirezu
  - a. Redni broj: Upisuju se redni brojevi od 1. nadalje. Svaki redni broj predstavlja pojedinačni inozemni dohodak, pa za jednog poreznog obveznika može postojati više redaka.
  - b. Ime i prezime: Upisuje se ime i prezime poreznog obveznika, primatelja primitka.
  - c. OIB primatelja primitka: Nerezidenti koji primaju neoporeziv dohodak moraju imati OIB.
  - d. Oznaka države rezidentnosti poreznog obveznika: Prema popisu država objavljenom na Internet stranici Porezne uprave RH.
  - e. Porezni broj u državi rezidentnosti: Upisuje se porezni broj koji nerezident ima u svojoj državi rezidentnosti.
  - f. IBAN računa u banci: Upisuje se IBAN ili broj računa u inozemstvu na koji porezni obveznik prima primitak.

- g. Država isplatitelja primitka / međunarodna organizacija isplatiteljica primitka: Upisuje se država izvora primitka, osim u slučajevima isplate od međunarodne organizacije.
  - h. Opis primitka: Navodi se vrsta primitka, npr. plaća, mirovina, imovina i imovinska prava, kapital, osiguranje, autorski honorar, sportski honorar, naknada članova uprave, ili drugi dohodak.
  - i. Oznaka vrste primitka: Upisuje se oznaka iz Šifarnika INO-DOH.
  - j. Vrsta primitka prema OECD-u: Upisuje se odgovarajući članak prema OECD modelu ugovora.
  - k. Primitak: Upisuje se iznos primitka (oporeziv ili ne) ostvaren iz inozemstva.
  - l. Izdatak: Upisuje se iznos izdataka prema relevantnim zakonskim odredbama.
  - m. Dohodak: Upisuje se razlika između primitka i izdatka.
  - n. Uplaćeni porez i prirez u tuzemstvu: Upisuje se ako porezni obveznik želi uračunati porez plaćen u inozemstvu.
  - o. Uplaćeni porez i prirez u inozemstvu: Upisuje se iznos poreza plaćenog u inozemstvu temeljem potvrde inozemnog poreznog tijela ili ovlaštene osobe.
  - p. Metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja: Upisuje se "I" za izuzimanje ili "U" za uračunavanje.
  - q. Iznos poreza koji se može uračunati: Upisuje se iznos poreza plaćenog u inozemstvu koji se može uračunati pri obračunu konačnog poreza.
  - r. Ukupno za povrat/uplatu: Upisuje se iznos poreza za povrat ili uplatu.
4. Popis priloženih isprava
- a. Upisuje se popis priložene dokumentacije, uključujući potvrde o uplaćenom porezu i ostalu relevantnu dokumentaciju.
5. Napomena poreznog obveznika/opunomoćenika/poreznog savjetnika
- a. Upisuje se dodatna napomena poreznog obveznika ili ovlaštene osobe.

Porezna uprava utvrđuje godišnju poreznu obvezu svakog rezidenta RH prema načelu svjetskog dohotka, što znači da obuhvaća sve dohotke ostvarene u RH i inozemstvu. Ovi se

podaci podnose putem Obrasca JOPPD, koji omogućuje precizno praćenje svih dohodaka i poreznih obveza.

4.4. Primjer hrvatskog poreznog rezidenta upućenog na rad u drugu državu članicu Europske Unije

U ovom poglavlju razmatraju se specifičnosti i postupci povezani s upućivanjem hrvatskog poreznog rezidenta na rad u drugu državu članicu Europske unije, konkretno u Kraljevinu Nizozemsku. Upućivanje radnika na rad u inozemstvo uključuje niz administrativnih, poreznih i pravnih koraka koje je potrebno pažljivo pratiti kako bi se osiguralo poštivanje zakonskih propisa obiju zemalja. Kada je hrvatski rezident upućen na rad u Nizozemsku, važno je razumjeti kako se primjenjuju pravila o socijalnom osiguranju i oporezivanju, kako bi se izbjegli problemi dvostrukog oporezivanja te osiguralo pravilno prijavljivanje i plaćanje poreza. Primjenjuju se zakonski okviri koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma između Hrvatske i Nizozemske, kao i direktive Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

Između dviju zemalja postoji Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Kraljevine Nizozemske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju izbjegavanja plaćanja porezima na dohodak i na imovinu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2002. godine ('Narodne novine - Međunarodni ugovori' br. 3/01). Prema navedenom Ugovoru, plaće i slična primanja oporezuju se u državi ugovornici gdje se rad obavlja. Iznimke se primjenjuju ako radnik boravi u drugoj državi manje od 183 dana u poreznoj godini, ako poslodavac nije rezident te druge države, i ako primanja nisu teret stalne poslovne jedinice poslodavca u toj državi. Dvostruko oporezivanje izbjegava se priznavanjem poreznog odbitka za porez plaćen u Nizozemskoj na dohodak ili imovinu koji su oporezivi u obje države. Nizozemska može uključiti u svoju poreznu osnovicu dohodak ili imovinu koja se može oporezivati u Hrvatskoj, ali će odobriti odbitak za porez plaćen u Hrvatskoj. Ako porezni obveznik smatra da je oporezivanje nepravedno, može podnijeti zahtjev nadležnom tijelu države rezidenta ili države čiji je državljanin. Nadležna tijela država će se međusobno savjetovati kako bi

izbjegli nepravedno oporezivanje i riješili sve poteškoće ili nejasnoće pri tumačenju ili primjeni ugovora.

Ovaj primjer analizira slučaj hrvatskog trgovačkog društva Rad u inozemstvu d.o.o. koje je izaslalo hrvatskog poreznog obveznika Ivu Ivića na rad u Kraljevini Nizozemsku. Analiza se temelji na ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Kraljevine Nizozemske, koji regulira oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada prema članku 15. "Nesamostalni rad" sukladno OECD-ovom Modelu ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Trgovačko društvo Rad u inozemstvu d.o.o. podnijelo je za Ivu Ivića obrasce „INO-IZJAVA“ (Slika 11) i „INO-DOH“ (Slika 12) u svrhu reguliranja njegovog poreznog statusa u inozemstvu. Iznos isplaćenog dohotka od nesamostalnog rada iznosi 13,280.00 EUR. Iznos obveze za doprinose je 2,656.00 EUR. Nakon odbitka doprinosa, dohodak poreznog obveznika iznosi 10,624.00 EUR. Osim dohotka, Ivi Iviću isplaćen je i iznos dnevnica za rad na terenu u iznosu od 3,984.00 EUR.

Isplata primitka nije uplatio porez na dohodak u Hrvatskoj tijekom poreznog razdoblja jer je iskoristio mogućnost odgode plaćanja poreza putem „INO-IZJAVE“ u roku od 8 dana od prve isplate dohotka, s obzirom na obvezu plaćanja poreza u inozemstvu po stopi poreza u Kraljevini Nizozemskoj na odnosni dohodak 25%. Kraljevina Nizozemska ne priznaje neoporeziv iznos za dnevnice za rad na terenu, te će smatrati da je iznos dohotka 14,605.84 EUR. Na taj iznos utvrdit će porez od 3,651.46 EUR.

Isplata primitka prilikom podnošenja „INO-DOH“-a ne raspolaže potvrdom o ostvarenom dohotku i uplaćenom porezu izdanom od strane nizozemske porezne uprave, ali namjerava istu dostaviti kada je uspije dobiti. Ugovorom je propisana metoda odbitka (uračunavanja) kao metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja za odnosni dohodak. Iznos koji se može uračunati utvrdit će se primjenom prosječne porezne stope na sve godišnje dohotke iz pojedine države, u posebnom postupku.

Slika 11. „INO-IZJAVA“

INO IZJAVA	
I. Podaci o podnosiocu izjave	II. Podaci o nadležnoj ispostavi Porezne uprave
1. Naziv/ime i prezime: Rad u inozemstvu d.o.o.	1. Područni ured Zagreb
2. Adresa sjedišta/prebivališta ili boravišta: Ulica grada Zagreba bb, 10000 Zagreb	2. Ispostava Zagreb
3. Adresa elektroničke pošte: info@raduinozemstvu.hr	
4. OIB: info@raduinozemstvu.hr	

IZJAVA O ODGODI PLAĆANJA POREZA/PREDUJMA POREZA TIJEKOM 2023 godine

III. Podaci o primitku										
R.b.	Ime i prezime primatelja primitka	OIB primatelja primitka	Naziv isplatitelja primitka	OIB ¹ (porezni broj) isplatitelja primitka u državi isplatitelja	Adresa isplatitelja primitka	Oznaka vrste primitka ²	Država izvora primitka/ Međunarodna organizacija ³	Broj bankovnog računa u inozemstvu	Razdoblje	
									Početak ostvarivanja primitaka u/ili iz inozemstva	planirani završetak ostvarivanja primitaka u/ili iz inozemstva
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Ivo Ivčić	11111111111	Rad u inozemstvu d.o.o.	44444444444	Ulica grada Zagreba bb, 10000 Zagreb	0001	133	123456789012345678	1.1.2023.	31.12.2023.

u Zagrebu
dana 2.12.2023.
(datum)

Za istinitost i vjerodostojnost podataka jamčim vlastitim potpisom
ovlaštena osoba društva Rad u inozemstvu d.o.o. Mario Marić
(potpis)

¹ Upisuje se OIB ukoliko isplatitelj primitak ima OIB, u suprotnom upisuje se porezni broj isplatitelja u državi isplatitelja/državi izvora
² Upisati oznaku vrste primitka koja je navedena u šifarniku INO-DOH
³ Upisati oznaku države/međunarodne organizacije prema popisu koji se objavljuje na Internet stranici Porezne uprave Republike Hrvatske

Izvor: Samostalna izrada autorice

Slika 12. Obrazac INO-DOH

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA

PODRUČNI URED Zagreb

ISPOSTAVA Zagreb

Obrazac INO-DOH

I Z V J E Š Ć E

o inozemnom dohotku rezidenata i tuzemnom neoporezivom dohotku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu

za 2023 godinu

1. Podaci o isplatiatelju / platitelju primitka	
1. Naziv/ime i prezime: Rad u inozemstvu d.o.o.	2. OIB: 44444444444

2. Podaci o primitku iz inozemstva rezidenata i tuzemnom neoporezivom primitku nerezidenata, porezu na dohodak i prirezu (u kunama i lipama)																	
1. R.B.	2. Ime i prezime				3. OIB primatelja primitka			4. Oznaka države rezidentnosti ¹		5. Porezni broj u državi rezidentnosti ²			6. IBAN računa u banci ³ (ako primatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu)				
	7. Država	8. Oznaka države / međunarodne organizacije isplatiatelja primitka ⁴	9. Opis primitka ⁴	10. Oznaka vrste primitka ⁵	11. Vrsta primitka prema UIDO ⁶	12. Vrsta primitka prema OECD ⁷	13. Primitak	14. Izdatak ⁸	15. Dohodak	16. Uplaćeni porez i prirez u tuzemstvu	17. Uplaćeni porez i prirez u inozemstvu ^{9,10}	18. Potvrda o uplaćenom porezu		19. Metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja ¹⁰	20. Iznos poreza koji se može uračunati	21. Ukupno za povrat / uplatu	
												18.1. Porezni obveznik raspoloživ s potvrdom o plaćenom porezu ¹⁰	18.2. Porezni obveznik će potvrdu o plaćenom porezu dostaviti do 30.11. ^{10, 11}				
	Ivo Ivić					11111111111										123456789012345678	
	NIZOZEI	99528	PLA-A	0001	15	15	13,280.00	2,656.00	10,624.00	0	2,656.00	NE	DA	U			
2	Ivo Ivić					11111111111										123456789012345678	
	NIZOZEI	99528	PLAČA-DNEVNI	9023	15	15	3,984.00	0	3,984.00	0	995.46	NE	NE	I			
3																	
4																	

3. Popis priloženih isprava¹³
1.
2.
3.
4.
5.

4. Napomene poreznog obveznika/opunomoćenika/poreznog savjetnika
<small>Priloga o obveznicima držitelja i uplaćenom porezu prema stavku 15.1.2024. godine budući da je u inozemstvu u tijelu obrada godišnje prihode.</small>

U Zagreb dana 15. siječnja 2024.
(datum)

Za istinitost i vjerodostojnost podataka jamčim vlastitim potpisom Rad u inozemstvu d.o.o. , Mario Mari
(potpis)

OVJERA POREZNE UPRAVE O ZAPRIMANJU	
POREZNA UPRAVA, PODRUČNI URED	ISPOSTAVA
DATUM	POTPIS OVLAŠTENE OSOBE

¹ Oznaka države rezidentnosti prema popisu koji se objavljuje na Internet stranici Porezne uprave Republike Hrvatske

² Porezni broj u državi rezidentnosti (u slučajevima kada tuzemni isplatiatelj obavlja isplatu neoporezovog primitka nerezidentu)

³ IBAN računa u banci, u slučaju da primatelj primitka ima otvoren bankovni račun u inozemstvu

⁴ Opis primitka - upisati vrstu primitka

⁵ Oznaka primitka iz priloga Šifarnik INO-DOH

⁶ UIDO - Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pogledati odredbe pojedinog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja vezano za porezni tretman pojedine vrste primitka kao i metodu otklanjanja dvostrukog oporezivanja

⁷ OECD Model ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (6-Dohodak od nekretnina, 10-Dividende, 11-Kamate, 12-Naknade za autorska prava, 13-Dobit od otuđenja imovine, 14- Samostalna djelatnost, 15- dohodak od nesamostalnog rada, 16-Naknada članova uprave, 17-Umjetnici i sportaši, 18-Mirovine, 19-Državna služba, 20-Studenti, 21-Ostali dohodak, 22-Imovina)

⁸ Upisuje se iznos izdatka iz članka 39. stavka 5. točke 1. Zakona ili/ izdatka iz članka 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, ako ostvareni primitak ima obilježje autorske naknade isplaćene prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava i/ili naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost. Izdatak se priznaje temeljem vjerodostojne dokumentacije propisane ovim Pravilnikom na način propisan za ostvareni primitak u tuземstvu, izdatak iz članka 57. stavka 1. Zakona te kapitalnih gubitaka iz članka 67. stavka 11. Zakona

⁹ Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati samo na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili na temelju potvrde za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

Ako je porez u inozemstvu plaćen u iznosu većem nego što je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora, pri uračunavanju će se uzeti u obzir samo porez u iznosu u kojem je trebao biti plaćen u skladu s odredbama međunarodnog ugovora

¹⁰ Porezni obveznik koji do trenutka podnošenja Obrascu INO-DOH ne raspolaže s potvrdom inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili potvrdom za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu obavezan je istu dostaviti Poreznoj upravi najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu kako bi Porezna uprava mogla uračunati porez plaćen u inozemstvu prilikom utvrđivanja godišnjeg poreza odnosno konačnog poreza na dohodak. Ako porezni obveznik ne dostavi gore spomenutu potvrdu do 30.11. Porezna uprava će donijeti rješenje bez uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu.

¹¹ Ako je porezni obveznik izjavio da će potvrdu o plaćenom porezu dostaviti do 30.11. tekuće godine za prethodnu godinu upisuje se "DA", a ako porezni obveznik neće biti u mogućnosti ili ne želi dostaviti potvrdu inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili potvrdu za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu upisuje se "NE" temeljem čega će Porezna uprava donijeti rješenje bez čekanja roka 30.11. te bez uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu

¹² Metoda za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja (izuzimanje = I, uračunavanje = U)

¹³ Potvrda inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, dokazi iz kojih je vidljiva vrsta i iznos primitka, i ostalo.

Izvor: Samostalna izrada autorice

Slika 11 prikazuje ispunjeni obrazac INO-IZJAVA, koji se koristi za prijavu odgode plaćanja poreza/predujma poreza za radnike izaslane u inozemstvo. Obrazac INO-IZJAVA koristi se za prijavu odgode plaćanja poreza ili predujma poreza za radnike koji su izaslani na rad u inozemstvo. U ovom primjeru, trgovačko društvo Rad u inozemstvu d.o.o. iz Hrvatske izaslalo je Ivu Ivića na rad u Nizozemsku. Obrazac sadrži sve relevantne podatke o isplatitelju i primatelju primitka, uključujući osobne identifikacijske brojeve, adrese, države rezidentnosti i izvora primitka, te razdoblje ostvarenja primitka. Korištenjem ovog obrasca, isplatitelj može prijaviti poreznu obvezu i zatražiti odgodu plaćanja poreza, uz dostavu potrebne dokumentacije, kao što je potvrda o visini isplaćenog primitka i plaćenog poreza izdanom od strane inozemne porezne uprave. Obrazac je potpisan i ovjeren od strane ovlaštene osobe društva, čime se potvrđuje točnost unesenih podataka.

Slika 12 prikazuje obrazac INO-DOH, koji se koristi za prijavu inozemnog dohotka rezidenata i tuzemnog neoporezivog dohotka nerezidenata, poreza na dohodak i prireza za određenu godinu. Primatelj dohotka je Ivo Ivić, koji ostvaruje dohodak iz Nizozemske. Primitak se sastoji od plaće i dnevnica. Prijava uključuje uplaćeni porez i prirez kako u tuzemstvu tako i u inozemstvu. Metoda izbjegavanja dvostrukog oporezivanja je uračunavanje (U). Ovaj obrazac pruža detaljan pregled primitka i poreznih obveza poreznog obveznika u inozemstvu, omogućavajući poreznoj upravi pregled i regulaciju dvostrukog oporezivanja.

Godišnji obračun poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada ostvarenog u Kraljevini Nizozemskoj prikazan je Tablicom 1.

Tablica 1. Godišnji obračun poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada ostvarenog u Kraljevini Nizozemskoj (za 2023. godinu)

	Opis	Iznos (EUR)
1.	Ukupan iznos primitka	13,280.21
2.	Izdaci ukupno (2.1.+2.2.)	2,656.04
2.1.	doprinos za mir. osiguranje I. stup	1,992.03
2.2.	doprinos za mir. osiguranje II. stup	664.01
3.	Dohodak (1. – 2.)	10,624.17
4.	Neoporezivi odbitak	6,370.80
5.	Porezna osnovica (3. – 4.)	4,253.37
5.1.	Osnovica za primjenu stope od 20%	4,253.37
5.2.	Osnovica za primjenu stope od 30%	0.00
6.	Porez na dohodak ukupno (6.1. + 6.2)	850.67
6.1.	Porez po stopi od 20%	850.67
6.2.	Porez po stopi od 30%	0.00
7.	Prirez porezu na dohodak (18%) (Grad Zagreb)	153.12
8.	Ukupno porezi i prirez (6. + 7.)	1,003.80
9.	Uplaćeni predujam poreza u tuzemstvu	0.00
10.	Uplaćeni porez u inozemstvu	2,656.04
11.	Prosječna porezna stopa	20.66
12.	Uplaćeni porez u inozemstvu koji se može odbiti	1,003.80
13.	Razlika poreza i prireza za uplatu	0.00

Izvor: Samostalna izrada autorice

Tablica 1 prikazuje godišnji obračun poreza i prireza na dohodak ostvaren od nesamostalnog rada za hrvatskog rezidenta upućenog na rad u Nizozemsku, uzimajući u obzir sve relevantne porezne obveze i olakšice. Ivo Ivić ostvario je ukupan iznos primitka u visini od 13,280.00 EUR, što predstavlja njegov bruto dohodak ostvaren u Kraljevini Nizozemskoj. Na ovaj iznos obračunata je obveza za doprinose u iznosu od 2,656.00 EUR, što smanjuje njegov oporezivi dohodak na 10,624.00 EUR. Međutim, osim bruto dohotka, Ivo je također ostvario dnevnice za rad na terenu u iznosu od 3,984.00 EUR, koje se prema hrvatskim zakonima tretiraju kao neoporezivi primitak. Važno je napomenuti da Kraljevina Nizozemska ne priznaje izuzeće za dnevnicе, te je stoga ukupan iznos primitka koji podliježe oporezivanju prema nizozemskom poreznom sustavu 14,605.84 EUR. Na taj iznos, po stopi od 25%, utvrđena je obveza plaćanja poreza u iznosu od 3,651.46 EUR, što uključuje porez na plaću u dnevnicu. Budući da Ivić nije uplatio porez u Hrvatskoj na temelju isplaćenog dohotka

tijekom poreznog razdoblja, iskoristio je mogućnost odgode plaćanja poreza podnošenjem obrasca INO-IZJAVA. To mu je omogućilo da izbjegne plaćanje poreza u Hrvatskoj, s obzirom na to da je porez u Nizozemskoj bio obavezan platiti. S obzirom na to da ugovor između Hrvatske i Nizozemske predviđa metodu odbitka (uračunavanja) za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja, Ivo će moći umanjiti svoju poreznu obvezu u Hrvatskoj za iznos poreza plaćenog u Nizozemskoj. Korištenjem prosječne porezne stope koja će se primijeniti na sve njegove godišnje dohotke, Ivi će biti omogućeno umanjenje obveze putem posebnog postupka.

Izračun i obračun poreza prema tablici 1 prikazuje da je ukupan iznos primitka 13,280.00 EUR. Izdaci ukupno, koji uključuju doprinose za mirovinsko osiguranje, iznose 2,656.00 EUR. Od toga, doprinos za mirovinsko osiguranje I. stup iznosi 1,992.00 EUR, dok je doprinos za mirovinsko osiguranje II. stup 664.00 EUR. Dohodak nakon odbitka doprinosa iznosi 10,624.00 EUR. Prema hrvatskom poreznom sustavu, neoporezivi osobni odbitak iznosi 6,370.80 EUR. Nakon odbitka neoporezivih primitaka, porezna osnovica iznosi 4,253.37 EUR. Porez na dohodak obračunava se primjenom stope od 20% na cijelu poreznu osnovicu, čime ukupni porez iznosi 850.67 EUR. Na taj iznos dodaje se prirez porezu na dohodak za Grad Zagreb, koji je za 2023. godinu iznosio 18%, što rezultira obvezom od 153.12 EUR. Ukupni zbroj poreza i prireza stoga iznosi 1,003.80 EUR. Uplaćeni porez u inozemstvu, u iznosu od 2,656.04 EUR, daje Ivi Iviću pravo na odbitak prema hrvatskim pravilima. Uplaćeni iznos poreza u inozemstvu pokriva obvezu poreza i prireza u Hrvatskoj u iznosu od 1,003.80 EUR, čime se umanjuje obveza za uplatu u Hrvatskoj. Nakon uračunavanja inozemnog poreza, Ivo Ivić nema obvezu daljnjeg plaćanja poreza u Hrvatskoj, a razlika za uplatu iznosi 0.00 EUR.

Ovaj primjer jasno ilustrira kako se porezni propisi primjenjuju na situacije kada hrvatski rezident ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada u drugoj državi članici EU, u ovom slučaju Nizozemskoj. Kroz detaljni obračun, naglašava se važnost razumijevanja i pravilne primjene međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, što je ključno za osiguranje pravednog i učinkovitog poreznog sustava.

5. ZAKLJUČAK

Ovaj rad pruža detaljan pregled i analizu primjene poreznih propisa na slučajeve kada hrvatski rezident ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada u drugoj državi članici Europske unije, s posebnim fokusom na primjer upućivanja radnika u Nizozemsku. Kroz razradu zakonskih odredbi, praktičnih primjera i obračuna poreza i prireza, jasno se ilustrira složenost i važnost pravilnog razumijevanja i primjene međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Utvrđivanje porezne rezidentnosti ključno je za ispravno ispunjenje poreznih obveza jer određuje kojoj državi rezident mora plaćati porez na svoj svjetski dohodak. U ovom radu detaljno je objašnjeno kako se određuje porezna rezidentnost prema hrvatskim propisima i međunarodnim ugovorima. Ugovorio izbjegavanju dvostrukog oporezivanja su ključni instrumenti koji omogućuju zaštitu poreznih obveznika od dvostrukog oporezivanja i osiguravaju pravednost i transparentnost u međunarodnim poreznim pitanjima. Primjer ugovora između Hrvatske i Nizozemske jasno pokazuje kako se primjenjuju pravila izbjegavanja dvostrukog oporezivanja. Proces podnošenja godišnje porezne prijave i obračuna poreza za dohodak ostvaren u inozemstvu detaljno je prikazan kroz primjer popunjavanja Obrasca INO-DOH. Korištenjem ovog obrasca, porezni obveznici mogu prijaviti inozemni dohodak i uplaćeni porez, čime se omogućuje pravilno uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu u domaću poreznu obvezu.

Konkretan primjer upućivanja hrvatskog poreznog rezidenta na rad u Nizozemsku detaljno prikazuje sve korake i postupke vezane uz prijavu i obračun poreza. Ovaj primjer naglašava važnost pravilnog obračuna doprinosa, primjene neoporezivih odbitaka, obračuna poreza i prireza te metode izbjegavanja dvostrukog oporezivanja. Rad ističe važnost poznavanja i primjene međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, što je ključno za osiguranje pravednog i učinkovitog poreznog sustava. Ovi ugovori pružaju potrebnu pravnu sigurnost poreznim obveznicima, omogućujući im da izbjegnu dvostruko oporezivanje i smanje ukupno porezno opterećenje. Kroz praktične primjere i detaljan obračun, rad pruža

korisne smjernice i uvid u primjenu poreznih propisa za porezne obveznike koji ostvaruju dohodak u inozemstvu, što je od velikog značaja u globaliziranom svijetu gdje su međunarodne poslovne aktivnosti sve učestalije.

Popis literature

1. Arbutina, H. (1997). Pitanje definicije pojma „dvostruko oporezivanje“. Financijska praksa, 3/97., 425.
2. Arbutina, H. (2010). Pojmovnik. Hrvatska javna uprava, 2/10., 616.
3. Arbutina, H., Gabrovec, A., Guzić, Š., Kašnjar, B., & Paić Ćirić, M. (2003). Primjena međunarodnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. TEB – Poslovno savjetovanje.
4. Bekavac, K. (2024). Porezna rezidentnost fizičke osobe. Dostupno na: <https://www.rif.hr/porezna-rezidentnost-fizicke-osobe/> (16.7.2024).
5. Bekavac, K. (2024). Godišnji dohodak vs. konačni dohodak. Računovodstvo i financije. Dostupno na: <https://www.rif.hr/godisnji-dohodak-vs-konacni-dohodak/> (12.7.2024).
6. Božina, A. (2021). Utvrđivanje rezidentnosti fizičkih osoba. Računovodstvo, revizija i financije, 11.
7. Jelčić, B. (2011). Porezi; Visoka poslovna škola Libertas.
8. Jelčić, B., & Bejaković, P. (2012). Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
9. Kesner-Škreb, M. (2004). Porez na dohodak. Financijska teorija i praksa, 28(1), 141-143.
10. Kesner-Škreb, M. (2005). Dvostruko oporezivanje. Financijska teorija i praksa, 29(4), 443.
11. Lukač, D. (2024). Inozemni dohodak. TEB poslovno savjetovanje. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2024/inozemni-dohodak/> (14.7.2024).
12. Mazars. (2022). Central and Eastern European tax guide 2022 (10th ed.).
13. OECD. (2017). Model Tax Convention on Income and on Capital. OECD Publishing. Dostupno na: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2017_mtc_cond-2017-en#page1 (10.6.2024).
14. Opći porezni zakon, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22.
15. Pezo, S., & Wanger, A. (2023). Kada fizičke osobe trebaju prijaviti inozemni dohodak u INO-DOH-u. Računovodstvo, revizija i financije, 1.
16. Polanec, M. (2005). Porezni tretman dohotka u ugovorima o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja koje je zaključila Republika Hrvatska. Pravnik: časopis za pravna i društvena pitanja, 39(81), 101-112.
17. Porezna uprava. (2024a). POSTUPAK UTVRĐIVANJA REZIDENTNOSTI U POREZNE SVRHE. Dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/UtvrdivanjeRezidentnosti.aspx> (23.6.2024).
18. Porezna uprava. (2024b). Dohodak. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak.aspx
19. Porezna uprava. (2024c). DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak-od-nesamostalnog-rada.aspx (10.6.2024).

20. Porezna uprava. (2024d). DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/Dohodak-od-samostalne-djelatnosti.aspx (10.6.2024).
21. Porezna uprava. (2024e). DOHODAK OD IMOVINE IMOVINSKIH PRAVA. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak-od-imovine-i-imovinskih-prava.aspx (12.6.2024).
22. Porezna uprava. (2024f). DOHODAK OD KAPITALA. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/dohodak-od-kapitala.aspx (12.6.2024).
23. Porezna uprava. (2024g). Drugi dohodak. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/drugi-dohodak.aspx (12.6.2024).
24. Porezna uprava. (2024h). UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA NA DOHODAK. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/utvrdivanje_godisnjeg_poreza.aspx (12.6.2024).
25. Porezna uprava. (2024i). Inozemni dohodak. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/inozemni-dohodak.aspx (14.7.2024).
26. Porezna uprava. (2024j). Popunjavanje Obrazaca INO-DOH putem ePorezne. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Stranice/Popunjavanje-Obrazaca-INODOH-putem-ePorezne.aspx (20.7.2024).
27. Pravilnik o porezu na dohodak, NN 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23, 143/23.
28. Rasmussen, M. (2011). International double taxation. Kluwer Law International.
29. Šimurina, N., & Rajković, I. (2015). Uloga poreza po odbitku i ugovora o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja u poreznome sustavu Republike Hrvatske. Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, 13(2), 153-170.
30. Šimurina, N., Dražić Lutilsky, I., Barbić, D., & Dragija Kostić, M. (2018). Osnove porezne pismenosti. Narodne novine d.d.
31. Turković Jarža, L. (2018). Radnici izaslani na rad u druge države. Računovodstvo, revizija i financije, 8.
32. UN. (2017). Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries. Dostupno na: https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/05/MDT_2017.pdf (18.6.2024).
33. Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Kraljevine Nizozemske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju izbjegavanja plaćanja porezima na dohodak i na imovinu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2002. godine ('Narodne novine - Međunarodni ugovori' br. 3/01).
34. Your Europe. (2024a). Porez na dohodak u inozemstvu. Dostupno na: https://europa.eu/youreurope/citizens/work/taxes/income-taxes-abroad/index_hr.htm (23.7.2024).
35. Your Europe. (2024). Upućeni radnici. Dostupno na: https://europa.eu/youreurope/citizens/work/work-abroad/posted-workers/index_hr.htm (20.7.2024).
36. Zakon o doprinosima, NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23.

Popis slika

Slika 1. Godišnji dohodak vs konačni dohodak	13
Slika 2. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 1	32
Slika 3. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 2	33
Slika 4. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 3	34
Slika 5. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 4	35
Slika 6. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 5	36
Slika 7. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 6	37
Slika 8. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 7	38
Slika 9. Postupak godišnje porezne prijave primitaka ostvarenih u inozemstvu putem sustava e-Porezne – korak 8	39
Slika 10. Obrazac INO-DOH.....	41
Slika 11. „INO-IZJAVA“	46
Slika 12. Obrazac INO-DOH.....	47

Popis tablica

Tablica 1. Godišnji obračun poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada ostvarenog u Kraljevini Nizozemskoj.....	50
--	----

Životopis studenta

RADNO ISKUSTVO

Voditelj financija - ARCH Media d.o.o. [05/2023 – Trenutačno]

- knjiženje ulaznih i izlaznih računa
- priprema podataka za obračun plaće
- sastavljanje financijskih izvještaja - računa dobiti i gubitka, bilance, novčanog toka
- izrada završnog računa
- obračun putnih naloga
- vođenje tima i prenošenje znanja
- izvještavanje prema menadžmentu
- sistematičnost i detalji vezani za operativni dio posla
- priprema i razvijanje sustava za bazu podataka te operativnih modela
- komunikacija s nadležnim tijelima - Porezna uprava, MUP, DZS
- vođenje imigracijskih postupaka i ishođenje dokumenata za zaposlenike državljanke trećih zemalja

Junior u odjelu poreznog savjetovanja - Deloitte d.o.o. [05/2022 – 05/2023]

- porez na dohodak - inozemni dohodak
- due diligence
- obračun plaće, putnih naloga i kontrola troškova
- prijava poreza i doprinosa putem ePorezne, podnošenje JOPPD obrasca
- godišnja prijava poreza, podnošenje INO-DOH i ZPP-DOH obrazaca te INO-Izjave
- utvrđivanje porezne rezidentnosti te priprema i podnošenje TI/TU upitnika Poreznoj upravi
- rad i komunikacija s izaslanim radnicima te priprema i ishodovanje potrebne dokumentacije za izaslane radnike
- legalizacija dokumenata
- vođenje imigracijskog postupka za radnike trećih zemalja
- komunikacija s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom vanjskih poslova, ambasadama, poreznim tijelima i ostalim nadležnim vlastima

Demonstrator na katedri za strane jezike - španjolski jezik - Ekonomski fakultet u Zagrebu [02/2019 – 07/2022]

- administrativni poslovi

- traženje i priprema materijala za nastavu
- rad sa studentima
- pomoć pri učenju

Asistent u konzalting odjelu - PricewaterhouseCoopers d.o.o. [09/2019 – 02/2020]

- administrativni poslovi
- rad na bazi podataka
- rad u excelu
- rad u accessu

Prodavač preko student servisa - dm- drogerie markt d.o.o. [06/2017 – 09/2019]

- odnosi s kupcima
- prodaja robe
- briga o popunjenosti trgovine
- briga o urednosti i čistoći prodajnog i skladišnog prostora
- kontrola rokova
- rad na blagajni

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

- Redovni student - Ekonomski fakultet u Zagrebu [2015 – Trenutačno]
- Ekonomist - Druga ekonomska škola Zagreb [2011 – 2015]

JEZIČNE VJEŠTINE

- Hrvatski – materinji
- Engleski - napredni
- Španjolski - napredni
- Talijanski – početni

DIGITALNE VJEŠTINE

MS Office (Word, PowerPoint, Excel, Access) / Napredno znanje MS Excela / Microsoft Navision / Rad u programu Statistica / Poznavanje knjigovodstvenih programa (Minimax, 4D Wand) / Monday.com

KOMUNIKACIJSKE I OSTALE VJEŠTINE

Timski rad, izvrsne komunikacijske vještine, otpornost na rad pod pritiskom i kratkim rokovima, oko za detalje, asertivnost, etičnost, neverbalna komunikacija, brzo donošenje odluka

VOLONTIRANJE - eSTUDENT udruga[09/2021 – 07/2022]

- Član skupine Project Managementa u području Businessa. Organizacija LUMEN Business natjecanja, vođenje i organizacija događaja
- komunikacija s natjecateljima, profesorima, mentorima te predstavnicima poduzeća